

Aleksandra Żurawska-Włoszczyńska – BIBLIOGRAFIA
CYPRIANA NORWIDA
ZA 2003 ROK

WSTĘP

„Bibliografia Cypriana Norwida za 2003 rok” notuje zasadniczo druki zwarte i przekazy czasopiśmiennicze dotyczące poety, wydane w 2003 roku; wyjątek stanowią jedynie te materiały, które nie zostały uwzględnione w moich poprzednich pracach dokumentacyjnych (bibliografie za lata 1990-2002), opublikowanych na łamach *Studiów Norwidiana*.

Podstawą do zgromadzenia informacji o książkach wydanych w Polsce był „Przewodnik Bibliograficzny” za 2003 rok (w celu wynotowania „spóźnionych” przekazów przejrzano również rocznik 2004). Przekazy o książkach wydanych zagranicą pochodzą głównie z Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej w Warszawie. Materiały czasopiśmiennicze uzyskano z „Bibliografii Zawartości Czasopism” (tu również oprócz rocznika za 2003 opracowano następny, za 2004 rok) i zebrano z czasopism slawistycznych oraz polskich wydawanych poza granicami kraju.

Opisy bibliograficzne druków zwartych zawierają następujące informacje: autor, tytuł, podtytuł, instytucja sprawcza, miejsce, wydawnictwo i rok wydania oraz objętość i serię wydawniczą. Zostały opatrzone adnotacjami lub opisami zawartości. Wobec druków zwartych wydanych w latach wcześniejszych, a przywołanych ze względu na istnienie do nich aparatu krytycznego, zastosowano opis skrócony (bez podawania nazwy instytucji sprawczej, nazwy wydawnictwa, objętości i serii wydawniczej). Opisy bibliograficzne materiałów zebranych z czasopism składają się z następujących elementów: autor, tytuł i podtytuł, tytuł czasopisma, rok, tom, zeszyt bądź numer i strony, na których zamieszczono materiał. Każda pozycja bibliograficzna otrzymała swój własny numer; wyjątki stanowią recenzje i polemiki zgrupowane przy materiałach, których dotyczą, a także kolejne wydania i ewentualne przedruki.

Materiał zgromadzono w dwóch podstawowych działach: bibliografii podmiotowej i przedmiotowej, uporządkowanych alfabetycznie wewnątrz wydzielonych całości. Pierwszy dział rejestruje wydania osobne utworów C. Norwida z 2003 roku oraz wcześniejsze, przywołane ze względu na ich recenzje opublikowane w czasie objętym bibliografią, a także przedruki w antologiach, książkach i czasopismach (nie zanotowano tu utworów zamieszczonych przy tekstach interpretacyjnych – informację o druku podano przy zapisie interpretacji, szkicu itp.). W wydaniach osobnych podano opis zawartości; teksty wybrane z antologii ułożono w porządku alfabetycznym. W obu przypadkach ujednolicono pisownię tytułów utworów. Zanotowano tu także materiały

występujące w księgach aforyzmów, cytatów i opatrzone adnotacją: „Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida”. Ze względu na ich niewielką objętość, bądź częsty brak informacji dotyczących pochodzenia prezentowanych fragmentów, ograniczono się do tak ogólnej informacji. Wyodrębniono przekłady utworów poety i jego twórczość plastyczną. W części przedmiotowej znalazły się książki w całości lub znacznej części poświęcone autorowi *Promethidiona* wydane w 2003 roku oraz wcześniejsze, przywołane ze względu na bieżące recenzje. W dalszej części zebrano artykuły, szkice, rozprawy, eseje zamieszczone w księgach zbiorowych, książkach autorskich i drukowane w czasopismach. Prace kończą utwory dedykowane Norwidowi.

Bibliografię poprzedzono wykazem źródeł bibliograficznych, zakończono indeksem nazw osobowych. W stosunku do materiałów należących do różnych działów bibliografii zastosowano odsyłacze. Sporą trudność sprawiły zwłaszcza książki omawiające życie i dorobek twórcy C. Norwida, zawierające jednocześnie wybór jego utworów bądź twórczość oryginalną i przekłady. W takiej sytuacji decyzję o zamieszczeniu opisu książki podejmowano indywidualnie w zależności od proporcji prezentowanych tam materiałów.

W związku z sygnalizowanym w poprzedniej bibliografii zaprzestaniem ukazywania się czasopisma *Antena* (ostatni numer z 6 VI 2002 r.), które rejestrowało program Polskiego Radia i Telewizji, nie uwzględniono radiowych i telewizyjnych adaptacji utworów poety.

Kontrowersje mogą wzbudzić materiały o charakterze popularnym – zapisy haseł słownikowych z przewodników encyklopedycznych oraz teksty bądź ich fragmenty publikowane w okazjonalnych antologiach. Ze względu na dążenie do kompletności przedstawionego materiału oraz pokazania współczesnej recepcji twórczości poety – zanotowano również tę grupę przekazów.

Serdeczne podziękowania składam osobom i instytucjom, które pomogły mi w dotarciu do grupy materiałów niedostępnych w bibliotekach – szczególnie XXIV Liceum Ogólnokształcącemu im. C. Norwida w Warszawie oraz „Domowi Gerharta Hauptmanna” w Jeleniej Górze.

ŹRÓDŁA BIBLIOGRAFICZNE

Almanach Sceny Polskiej. Polska Akademia Nauk. Instytut Sztuki. Warszawa. T. 40: 1998/99 [wyd. 2004].

Bibliografia Zawartości Czasopism. Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny. Warszawa. R. 57: 2003 z. 1-12; R. 58: 2004 z. 1-12.

Canadian American Slavic Studies = Revue Canadienne Américaine d'Etudes Slaves. Vancouver. 2003 vol. 37 nr 1-2.

-
- The Polish Review*. Polish Institute of Arts and Sciences of America. New York. 2003 vol. 48 nr 1-4.
- Przewodnik Bibliograficzny*. Urzędowy wykaz druków wydanych w Rzeczypospolitej Polskiej. Biblioteka Narodowa. Instytut Bibliograficzny. Warszawa. R. 59: 2003 nr 1-52; R. 60: 2004 nr 1-52.
- Sborník Prací Filozofické Fakulty Brněnské Univerzity*. Series Slavica Litteraria. Studia Minora Facultatis Philosophicae Universitatis Brunensis. Rada Literárněvědné Slavistiky. Masarykova Univerzita v Brně. Brno. R. 52: 2003 [t.] 6.
- Slavia*. Časopis pro slovanskou filologii. Slovanský ústav AVČR [Akademie Věd České republiky] s podporou Akademie Věd České republiky. Praha. R. 72: 2003 nr 1-4.
- Slavic Review*. American quarterly of Russian, Eurasian and East European studies. American Association for the Advancement of Slavic Studies. Cambridge. 2003 vol. 62 nr 1-4.
- Slavjanovedenie*. Rossijskaja Akademija Nauk. Institut Slavjanovedenija. Moskva. 2003 nr 1-4.
- The Slavonic and East European Review*. The Modern Humanities Research Association and The School of Slavonic and East European Studies University College of London. London. 2003 vol. 81 nr 1-4.
- Studia Slavica*. Academiae Scientiarum Hungaricae. Akadémiai Kiadó. Budapest. 2003 t. 48 nr 1/3-4.
- Die Welt der Slaven*. Internationale Halbjahresschrift für Slavistik. München. 2003 t. 48 z. 1-2.
- Wiener Slavistisches Jahrbuch*. Österreichische Akademie der Wissenschaften Balkan-Kommission. Institut für Slawistik der Universität Wien. Wien. 2003 t. 49.
- Zbornik Matice Srpske za Slavistiku*. Matica Srpska. Odeljenje za Knizevnost i Jezyk. Novi Sad. 2002 t. 62; 2003 t. 63, 64.

WYKAZ SKRÓTÓW

adapt. – adaptacja	podp. – podpisany
ang. – angielski	popr. – poprawiony
cz. – część	portr. – portret
dod. – dodatek	posł. – posłowie
dot. – dotyczy	poszerz. – poszerzony
faks. – faksymile	poz. – pozycja
fasc. – fasciculi	przedm. – przedmowa
fot. – fotografia	przedr. – przedruk
fotooffs. – fotooffsetowy	pt. – pod tytułem
fragm. – fragment	pwdr. – pierwodruk
franc. – francuski	r. – rok
graf. – graficzny	R. – rocznik
id. – idem., tenże	rec. – recenzja
il. – ilustracja	red. – redagował, redaktor
im. – imienia	reż. – reżyser, reżyseria
in. – inni	rkps - rękopis
inf. – informacja	rozs. – rozszerzony
jęz. – język	s. – strona
k. – karta	sc. – senariusz
koment. – komentarz	ser. – seria
ks. – książka, księga	streszcz. – streszczenie
KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski	t. – tom
m.in. – między innymi	tab. – tabela
nacz. – naczelny	tabl. – tablica
nadb. – nadbitka	tłum. – tłumaczył, tłumaczenie
nr – numer	tyt. – tytuł
nt. – na temat	uzup. – uzupełnił, uzupełnienie
odb. – odbitka	vol. – volumen
offs. – offsetowy	właśc. – właściwie
ok. – około	wyd. – wydał, wydanie
oprac. – opracował, opracowanie	z. – zeszyt
org. – organizował, organizator	zmien. – zmieniony
pl. – plan	zob. – zobacz

BIBLIOGRAFIA PODMIOTOWA

W y d a n i a   o s o b n e

1. Liryki wybrane. Wybrał, ułożył i oprac. J.W. Gomulicki. Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 2001, 198 s., il. (Biblioteka Poetów).

J. W. Gomulicki: Poetycka harfa Norwida [wstęp]. – Juwenilia. 1840-1842: Samotność; Noc; Do piszących; Pismo; Wspomnienie; Do wieśniaczki; Pióro; Jak...; Nad jeziorem. – Wędrowny pieśniarz. 1843-1854: W Weronie; Pamiątka; Moja piosnka [I]; Italiam! Italiam!; Marmur-biały; [Daj mi wstążkę błękitną...]; Trylog; Czasy; Jesień; Aerumnarum plenus; Modlitwa; W albumie; Epos-nasza. 1848; Bema pamięci żałobny-rapsod; Z pokładu „Marguerity” wypływającej dziś do New-York; [Pierwszy list, co mnie doszedł z Europy]; Moja piosnka [II]; Trzy strofki. – Zawiedzione nadzieje. 1855-1864: [Ty mnie do pieśni pokornej nie wołaj]; [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie]; Spartakus; [Klaskaniem mając obrzękłe prawice]; Po balu; [Nie chcę już smutków, nie!...]; Obyczaje; Do obywatela Johna Brown; Wczora-i-ja; Moja ojczyzna; Improwizacja na zapytanie o wieści z Warszawy; Żydowie polscy. 1861; Wielkość; Polka; Fortepian Szopena. – Vade-mecum. 1865: Ogólniki; Przeszłość; Harmonia; Liryka i druk; Ciemność; Pielgrzym; Larwa; Wieś; Sieroctwo; Czemu nie w chórze?; Fatum; Ironia; Syberie; Centaury; Czulość; Język-ojczysty; Laur dojrzały; Cacka; Nerwy. – Ostatnie lata paryskie. 1866-1882: Dedykacja [III]; Do współczesnych. (Oda); [My tak już przed się patrzymy, wygnani]; Słuchacz. Do p. Ol. Wagner; Na zgon Poezji. (Elegia); Na smętne wieści z Watykanu; Do Bronisława Z.; Piękno-czasu; [Miło być od swojego czasu zrozumianym]; Mój psalm; Spowiedź [III]; Słowianin. Do Teofila Lenartowicza. – Nota biograficzna. – Nota edytorska.

2. Poezje. Wybór i red.: E. Zarych. Kraków: Zielona Sowa 2003, 303 s. (Arcydzieła Poezji Polskiej).

Pióro; Moja piosnka [I]; Czasy; Pieśń od ziemi naszej; Epos-nasza. 1848; Bema pamięci żałobny-rapsod; Moja piosnka [II]; [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie]; Duch Adama i skandal; Do Mieczy-sława; [Czy ten ptak kala gniazdo, co je kala]; Autor-nieznany; Człowiek; Spartakus; Sława; Na zgon śp. Jana Gajewskiego politycznego-polskiego emigranta (inżyniera francuskiego) zabitego eksplozją maszyny parowej w Manchester 1858 lipca; Do obywatela Johna Brown; Po balu; Moja ojczyzna; Żydowie polscy. 1861; Marionetki; Wielkość; Polka; Post scriptum [I]; Święty-pokój. – Vade-mecum: Za wstęp. Ogólniki; [Klaskaniem mając obrzękłe prawice]; II. Przeszłość; III. Socjalizm; IV. Posąg i obuwie; V. Harmonia; VI. W Weronie; VII. Addio!; VIII. Liryka i druk; IX. Ciemność; XI. Pielgrzym; XIII. Larwa; XIV. Litość; XV. Sfinks [II]; XVI. Narcyz; XVII. Wieś; XIX. Stolica; XX. Specjalności. XXIII. Tymczasem; XXIV. Sieroctwo; XXV. Wakacje; XXVII. Mistycyzm; XXVIII. Saturnalia; XXX. Fatum; XXXI. „Ruszał z Bogiem”; XXXIV. Vanitas; XXXV. Ironia; XXXVI. Powieść; XXXVII. Syberie; XXXIX. Centaury; XL. Cenzor-krytyk; XLI. Królestwo; XLII. Idee i Prawda; XLIII. Purytanizm; L. Bliscy; LI. Moralności; LIV. Jak...; LV. Kółko; LVI. Czulość; LVII. Niebo i ziemia; LX. Język-ojczysty; LXI. Bogowie i człowiek; LXIII. Prac-czoło; LXVII. Krzyż i dziecko; LXIX. Początek broszury politycznej... LXX. Laur dojrzały; LXXI. Czas i prawda; LXXIII. Grzeczność; LXXIV. Bohater; LXXVIII. Styk nijaki;

LXXX. Wielkie słowa; LXXXI. Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy); LXXXII. Śmierć; LXXXIII. Sens-świata; LXXXIV. Czemu; LXXXV. Do zeszej... (na grobowym głazie); LXXXVII. Omyłka; XCI. Spowiedź; XCII. Cacka; XCIII. Źródło; XCIV. Historyk; XCV. Nerwy; XCVI. Ostatni despotyzm; XCIX. Fortepian Szopena; C. Na zgon śp. Józefa Z., oficera Wielkiej-Armii, rannego pod Paryżem, jednego z naczelników powstania w Polsce. – Do współczesnych. (Oda); Na zgon Poezji. (Elegia); Spółcześni; Do Bronisława Z.; Piękno--czasu; Rozebrana. Ballada; Słowianin. Do Teofila Lenartowicza; Teza (na Katedrę Literatury); [Daj mi wstążkę błękitną...]; W pamiętniku; Plato i Archita; Próby. (Jako wstęp do «Zarysów obyczajowych pięciu»). – Poematy: Assunta (czyli spojrzenie); „A Dorio ad Phrygium”; Promethidion; Rzecz o wolności słowa. – T. Macios: Postówie.

3. Vade-mecum. Oprac. J. Fert. Wyd. 2 popr. i uzup. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich; Warszawa: De Agostini Polska 2003, CLVII, 208 s. (Skarby Biblioteki Narodowej)

Wyd. wg edycji: Wrocław, Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1999. (Biblioteka Narodowa, I, 271).

4. Wiersze i proza. Wybór i oprac. B. Koc. Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza 2001, 197 s. (Biblioteka Poetów).

O sztuce; Ad leones!; Za wstęp. Ogólniki; I. [Klaskaniem mając obrzękłe prawice]; IV. Posąg i obuwie; VIII. Liryka i druk; IX. Ciemność; XXXV. Ironia; LVI. Czułość; LXI. Bogowie i człowiek; LXX. Laur dojrzały; LXXVIII. Styl nijaki; XCV. Nerwy; [Ty mnie do pieśni pokornej nie wołaj!]; Marmur-biały; Pióro; [Nie myśl, nie pisz...]; Lapidaria; O sztuce (dla Polaków). – Ojczyzna – polszczyzna: Kłątwy; Litość; XVII. Wieś; XX. Specjalności; XXI. Królestwo; LX. Język-ojczysty; Co począć?; LXXII. Szlachcic; LXXIV. Bohater; LXXXI. Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy); LXXXVII. Omyłka; XCIX. Fortepian Szopena; Moja piosnka [I]; Moja piosnka [II]; Wspomnienie wioski; W albumie; Do Najświętszej Panny Marii. Litania; Pieśń od ziemi naszej; Do współczesnych. (Oda); Początek broszury politycznej...; Fraszka (!) [I]; Memento; Narcyz; Dedykacja [III]. – Wiersze historiozoficzne: Piękno; XI. Pielgrzym; XIII. Larwa; XV. Sfinks; Echa-czasu; XXX. Fatum; XXXIV. Vanitas; XXXVII. Syberie; LI. Moralności; LXXXII. Śmierć; [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie]; Bema pamięci żałobny-rapsod; Krzyż i dziecko; Tymczasem; Święty-pokój; Amen. (Legenda); Nie-wola [fragm.]; Fulminant [fragm.]; Aktor [fragm.]; Krakus [fragm.]; Kleopatra i Cezar [fragm.]. – Orfeusz i Eurydyka: Promethidion [fragm.]; VI. W Weronie; LIV. Jak...; LXXXIV. Czemu; [Daj mi wstążkę błękitną...]; [Co? jej powiedzieć...]; Do słynnej tancerki rosyjskiej – nieznaney zakonniczy; Polka [Część II, IV]; Beatrix; Miłość. (Fraszka); Wesele [fragm.]; Szczęsna [fragm.]; Echa [IV. Nad jeziorem]; Assunta [Pieśń IV, fragm.]; Miłość czysta u kąpieli morskich [fragm.]; Wanda [fragm.]; Kleopatra i Cezar [fragm.]. – Postówie.

5. Wiersze wybrane. Wybór i oprac.: J.W. Gomułicki. Warszawa: Chimera 1991, 146 s.

J.W. Gomułicki: Poetycka harfa Norwida [wstęp]. – Juwenilia: Noc; Do piszących; Pismo; Wspomnienie; Do wieśniaczki; Pióro; Pożegnanie; Moja piosnka [I]; Italiam! Italiam! – Pierwszy pobyt w Paryżu: Czasy; Pieśń od ziemi naszej; Aerumnarum plenus; Modlitwa; W albumie; Epos-nasza. 1848; Posiedzenie. (Fraszka); Siła ich. (Fraszka); Bema pamięci żałobny-

-rapsod. – Wiersze amerykańskie: [Pierwszy list, co mnie doszedł z Europy]; Moja piosnka [II]; Trzy strofki. – Drugi pobyt w Paryżu: [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie]; Do Nikodema Biernackiego; Spartakus; Do obywatela Johna Brown; Po balu; [Daj mi wstążkę błękitną...]; [Nie chcę już smutków, nie!...]; Jak...; Próby; W pamiętniku; Moja ojczyzna; Improwizacja na zapytanie o wieści z Warszawy; Żydowie polscy. 1861; Polka; Wielkość; Do wroga. (Pieśń); Święty-pokój; Do słynnej tancerki rosyjskiej – nieznannej zakonnicy. – Vade-mecum: Ogólniki; [Klaskaniem mając obrzękłe prawice]; Przeszłość; Harmonia; W Weronie; Liryka i druk; Ciemność; Pielgrzym; Larwa; Wieś; Sieroctwo; Czemu nie w chórze?; Fatum; Ironia; Syberie; Centaury; Zagadka; Czułość; Język-ojczysty; Laur dojrzały; Cacka; Nerwy; Fortepian Szopena. – Ostatnie lata paryskie: Dedykacja [III]; Do współczesnych. (Oda); Idącej kupić talerz pani M.; Słuchacz. Do p. Ol. Wagner; Na zgon Poezji. (Elegia); Do Bronisława Z.; Piękno-czasu; Słowianin. Do Teofila Lenartowicza. – Nota biograficzna.

Zob. także poz. 24.

P r z e d r u k i   w   k s i ą ż k a c h ,   c z a s o p i s m a c h

6. Aforyzmy na każdą okazję. Księga trzecia. Wybór i oprac.: K. Móravski. Wyd. 2. Warszawa: Książka i Wiedza 2003, 266 s.

Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.

7. Aforyzmy na każdą okazję. Księga wtóra. Wybór i oprac. K. Móravski. Wyd. 3. Warszawa: Książka i Wiedza 2003, 214 s.

Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.

8. Biblia a literatura polska. Antologia. Wybór i oprac.: K. Bukowski. Wyd. 3 popr. i uzup. Poznań: Pallotinum 2003, 392 s., [32] s. tabl., il.

Do Najświętszej Panny Marii. Litanie [fragm.]; Dwa męczeństwa. Legenda; Fatum; Fraszka (!) [II]; Harmonia; Legenda; Monolog; Psalm w Hebronie przez Matkę Zbawiciela świętą ułożony; Vanitas vanitatis [fragm.]; Wielkie słowa.

9. Čítaem pol'skie stihi. Kommentirovannaâ hrestomatiâ. [Wybór] G.K. Vołošin. Sankt-Peterburgskij Gosudarstvennyj Universitet. Sankt-Peterburg: Sankt-Peterburgskij Gosudarstvennyj Universitet 2003, 115 s.

[Teksty w jęz. polskim]. [Daj mi wstążkę błękitną...]; Język-ojczysty; Moja piosnka [II].

10. Dla matki. Antologia. Wybór: M. Hydzik-Żmuda, A. Żmuda. Rys. S. Ożóg. Warszawa, Rzeszów: Ad Oculos 2003, 183 s. (Klejnoty Poezji Polskiej).

Do Najświętszej Panny Marii. Litanie [fragm.].

11. Jan Kochanowski w poezji polskiej od XVI do XX wieku. Antologia. Wybór, wstęp, oprac.: R. Montusiewicz. Lublin: Norbertinum 2003, 577 s.
Moja piosnka [I]; Rzecz o wolności słowa [fragm.]; Tęcza [fragm.].
12. Klejnoty poezji polskiej. Od Mickiewicza do Herberta (z analizami). Red. D.T. Lebioda. Warszawa: Nowa Era 2003, 262 s.
Bema pamięci żałobny-rapsod; Dwa męczeństwa. Legenda; Fatum; Moja piosnka [III]; W Weronie.
13. Mała księga cytatów. Cz. 3. Wybór i oprac.: J. Konopko. Wyd. 2. Białystok: Printex 2003, 339 s.
Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.
14. Miłość. Sentencje dla zakochanych. Wybór: M. Niechwiej. Warszawa: bis 2003, 256 s.
Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.
15. O książce. Myśli, wiersze, aforyzmy. Wybór i oprac.: J. Kropiwnicki. Il. J. Motylski. Wyd. 2. Jelenia Góra: Wydawnictwo Nauczycielskie 2003, 156 s. (Biblioteczka Konesera).
Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.
16. O mądrości. Aforyzmy, myśli. Wybór i oprac.: J. Kropiwnicki. Il. J. Motylski. Wyd. 2. Jelenia Góra: Wydawnictwo Nauczycielskie 2003, 63 s. (Biblioteczka Konesera).
Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.
17. „Pamiętajcie o ogrodach...”. Kultura, literatura, język. Antologia. Kształcenie w zakresie rozszerzonym. Cz. 2. Wybór tekstów i oprac.: A.Z. Makowiecki [et al.]. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 2003, 243 s.
Co począć (Ostatnia redakcja); Ironia; Laur dojrzały; Polka; Powieść; Przeszłość.
18. Poezja polska w darze Chopinowi. [Wybór:] I. Chyła-Szypułowa. Warszawa: Pani Twardowska 2003, 119 s.
Fortepian Szopena.

19. [Sto dwadzieścia osiem] 128 bardzo ładnych wierszy stworzonych przez sześćdziesięcioro ośmiu poetek i poetów polskich. Wybrał L. Kołakowski. Red. t. J. Illg. Kraków: Znak 2003, 231 s.
Bema pamięci żałobny-rapsod; [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie]; Czulość; W Weronie.
20. Ziarenka modlitwy. Zebrał i oprac. Z. Wdziekoński. Ząbki: Apostolicum 2003, 112 s.
Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.
21. Złote myśli IV. 1370 rad, aforyzmów i drogowskazów dla każdego. Zebrał A. Kajzerek. Katowice: Księgarnia Św[iętego] Jacka 2003, 166 s.
Zawiera również cytaty z twórczości C. Norwida.
Zob. także poz. 39.
22. *Pastores* 2003 nr 3 s. 108, 132, 158.
Czasy; Fraszka (!) [III]; Litość.
23. *Templum* 2002 nr 2/3 s. 1
Laur dojrzały.

P r z e k ł a d y

Wydania osobne

24. „Das ist Menschensache!...”. Ausgewählte Gedichte Polnisch und Deutsch. [Tłum.] P. Gehrish. Dresden: Thelem 2003, 116 s. (Kleine Slavische Bibliothek).
[Tekst równoległy w jęz. polskim i niemieckim]. Chwila myśli = Augenblick des Gedankens; Śmierć = Der Tod; [Często z rozpaczą słucham...] = [Oft hör ich verzweifelt...]; Wieś = Dorf; Częstochowskie wiersze = Tschenstochauer Verse; Moja ojczyzna = Mein Vaterland; Odpowiedź [Kajetanowi Koźmianowi] = Antwort; Pielgrzym = Der Pilger; Wczora-i-ja = Nachhall; Krzyż i dziecko = Das Kreuz und das Kind; Przeszłość = Vergangenheit; Italiam! Italiam! = Italiam! Italiam!; To rzecz ludzka!... = Das ist Menschensache!...; Duch Adama i skandal = Adams Geist und der Skandal; Vade-mecum [Klaskaniem mając obrzękłe prawice] = Vade-mecum; Ciemność = Dunkelheit; Mistycyzm = Mystik; Sfinks [II] = Sphinx; Rzecz o wolności słowa = Die Angelegenheit um die Freiheit des Wortes; Piękno-czasu = Zeitgeschmack; Kółko = Der Kreis; Królestwo = Königreich; Nerwy = Nerven; Ostatni

despotyzm = Das letzte Despotentum; Prac-czoło = Stirnen-Mühe; Szczęście = Glück; Fortepian Szopena = Chopins Pianoforte.

Przekłady w antologiach

25. Napârëŭmy: ad Buga da Varty. Antalogiâ pol'sakj paëzìi XX stagoddzâ. [Tłum.] A. Lojka. T. 1. Minsk: Ęncyklapedyks 2003, 386 s.
[Czemu nie w chôrze?] Čamu ne uh chory?; [Daj mi wstążkę błękitną...] Stužku blakihty mne daj...; [Jak...] Nihby; [Kolebka pieśni (Do spólczesnych ludowych pieśniarzy)] Kalyska pesnih (Sučasnym narodnym pesnjaram); [Królestwo] Karaleuhstva; [Moja ojczyzna] Maja radzihma; [Zagadka] Zagadka.
26. Rastenis K.: Vienas nakty Suomijo. Eilëraščiai ir vertimai = Alone in the night in Finland. Vilnius: UAB „Ciklonas” 2003, 107 s.
Zawiera również przekłady utworów C. Norwida; tyt.?
27. V ožidanih varvarov. Mirovaja poëzija v perevodach Iosifa Brodskogo. Sankt-Peterburg: Žurnal Zvezda 2001, 277, [11] s., fot.
[Tyrtej – Za kulisami (fragm.)] V al'bom. Iz fantazii „Za kulisami”. Pesn' Tirteja.

T w ó r c z o ś ć p l a s t y c z n a

28. Norwidiana ze zbiorów specjalnych Biblioteki Narodowej [katalog wystawy]. Biblioteka Narodowa 6.05.–10.05.2003. [Red. M. Zaar]. Biblioteka Narodowa. Warszawa: Biblioteka Narodowa 2003, 32 s., il., fot., portr.

BIBLIOGRAFIA PRZEDMIOTOWA

D r u k i   z w a r t e,
m o n o g r a f i c z n e   n u m e r y   c z a s o p i s m
p o ś w i ę c o n e   C. N o r w i d o w i

29. Bliżej Norwida 2002. Prace finalistów II Ogólnopolskiego Konkursu Analizy i Interpretacji oraz III Ogólnopolskiego Konkursu Interpretacji Plastycznej Wiersza Cypriana Norwida dla szkół ponadgimnazjalnych. Projekt i red.: H. Kocańda-Kołodziejczyk. Red. prac uczniowskich: A. Kadyjewska, T. Korpysz. Warszawa: XXIV LO [Liceum Ogólnokształcące] im. Cypriana Norwida 2002, 32 s., il.

Norwid w XXIV LO. – Bliżej Norwida 2002. II Ogólnopolski Konkurs Analizy i Interpretacji Wiersza Cypriana Norwida [laureaci]; III Ogólnopolski Konkurs Interpretacji Plastycznej Wiersza Cypriana Norwida [laureaci]; A. Kadyjewska, T. Korpysz: Czytanie Norwida. – [Prace laureatów konkursu literackiego:] H. Ciechomski: Bitwa o prawdę i zrozumienie. Cyprian Norwid „Ciemność”; D. Ledwoń: Analiza i interpretacja ody Cypriana Norwida „Do współczesnych”; M. Michalik: Cyprian Norwid „Nerwy”. Utwór o dojrzeniu do człowieczeństwa?; A. Molski: Analiza i interpretacja wiersza Cypriana Norwida „Do Emira Abd el Kadera w Damaszku”; E. Glińska: Cyprian Norwid „Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy)”, czyli: kto najlepiej napisze o pomidorze?; K.R. Nowak: Na granicy skłóconych światów. Analiza i interpretacja wiersza Cypriana Norwida „Nerwy”; E. Sulich: Analiza i interpretacja wiersza Cypriana Norwida „[Do Stanisławy Hornowskiej]”. – [Prace laureatów konkursu plastycznego:] H. Czernek: W Weronie; A. Wyszomirska: Nocne niebo (Hymn do nocy); M. Gibczyńska: Fortepian Szopena; J. Szczęsny: Post Scriptum; M. Puczyńska: [Ty mnie do pieśni pokornej nie wołaj]; J. Szybowska: Nocne mary (Hymn do nocy); A. Felczyńska: Jaskółka (Jak...); A. Godek: Układanka (Vanitas); K. Lipińska: Rozebrana; K. Łopatka: Post scriptum; E. Niebieszczańska: Jesień; A. Nowicka: Marmur antyku (Marmur-biały); M. Puczyńska: Ciemność; K. Osytek: Rola poezji (Ciemność); J. Puchalska: W Weronie.

- 29a. Bliżej Norwida 2003. Prace finalistów IV Ogólnopolskiego Konkursu Interpretacji Plastycznej Wiersza Cypriana Norwida. Projekt i realizacja: H. Kocańda-Kołodziejczyk, K. Kozłowski, J. Krawiecki. Warszawa: XXIV LO [Liceum Ogólnokształcące] im. Cypriana Norwida w Warszawie 2003, [14 s.], il.

Norwid w XXIV LO. – VII Ogólnopolski Konkurs Recytacji Poezji Cypriana Norwida, 27 listopada 2003 [laureaci]; VI Ogólnopolski Konkurs Śpiewania Poezji Cypriana Norwida, 28 listopada 2003 [laureaci]; IV Ogólnopolski Konkurs Interpretacji Plastycznej Wiersza Cypriana Norwida, 5 listopada 2003 [prace laureatów konkursu oraz prace zakwalifikowane na wystawę pokonkursową:] J. Karwowska: Żagiel anielskiego skrzydła (Pióro), M. Zby-

- rowska: Jesień, A. Dudek: Samotność, U. Łoś: Ocalić poezję (Na zgon Poezji), A. Bogdalska: Morze (Krzyż i dziecko), A. Dymek: Arfa-wrota (Fortepian Szopena), S. Popławska: Bema pamięci żałobny-rapsod, M. Kamińska: Dziękczynienie (Modlitwa), K. Kopyra: Topik (Noc), K. Grudna: Krzyż i dziecko, M. Zbyrowska: Pielgrzym, A. Siwic: Polski dworek (Moja ojczyzna).
30. Czytając Norwida 2. Pod red. S. Rzepczyńskiego. Pomorska Akademia Pedagogiczna w Słupsku. Słupsk: Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Pedagogicznej 2003, 287 s., il.
- [Stanowi kontynuację poz.: Czytając Norwida. Słupsk 1995].
- S. Rzepczyński: Wstęp. – E. Kasperski: Metaliryka Norwida; W. Kudyba: Norwidowa hermeneutyka języka teologii; M. Śliwiński: Naród i historia w myśli Norwida. Wokół „Promethidiona”; W. Toruń: Mściciel-egoista – Norwid wobec pewnej metody walki [nt. poglądów na metody walki o niepodległość w kontekście reakcji poety na próbę zamachu A. Berezowskiego na cara Aleksandra II, 6 VI 1867]; D. Kalinowski: Norwida podróż na Wschód? [nt. projektu wyjazdu do Chin z M. Kleczkowskim, wątki Orientu w twórczości poety]; A. Siemińska: Motyw śmierci w poemacie „Assunta” i w elegii „Na zgon Poezji”; B. Sawicka-Lewczuk: „Kto ze źródła pije... wokół norwidowskiej koncepcji poety; J. Lyszczyna: Liryczny traktat poetycki Norwida „Kolebka pieśni (Do społecznych ludowych pieśniarzy)”; K. Biliński: Dwie estetyki Norwida („Piękno” i „Piękno-czasu”); G. Halkiewicz-Sojak: Młodzieńcze „fantazje” Cypriana Norwida [„Chwila myśli”, „Marzenie”, „Wieczór w pustkach”]; S. Rzepczyński: Poezja jako siła i jako sztuka. O „Vade-mecum”; M. Kuziak: O różnych „jak” w „Vade-mecum” Norwida; A. Kuik-Kalinowska: „Aby wierności nie uchybić...” O Norwidowskiej sztuce opisu; D. Plucińska: Strategia sentencjonalnych początków i zakończeń w lirykach „Vade-mecum” C. Norwida; T. Korpysz: „Człowiek bowiem coś jest?... Cóż jest człowiek?” O wybranych definicjach poetyckich Cypriana Norwida; Z. Jaroszak: „Omyłka” C. Norwida. W poszukiwaniu znaczeń [z tekstem utworu]; E. Urbańska-Mazuruk: Atrybuty w poezji Cypriana Norwida (Wybrane zagadnienia); P. Chlebowski: Z problematyki edytorskiej „Rzeczy o wolności słowa”; E. Szczeglacka: Zygmunt Krasiński o sztuce poetyckiej Norwida [interpretacja sądów zawartych w listach Z. Krasińskiego]; M. Bojko: Norwidowskie wiersze Teofila Lenartowicza [„Do* [Cypriana Norwida]” oraz [Ty mnie do pieśni pokornej nie wołaj]; z tekstem]; K. Chruściński: Pierwsi odkrywcy talentu Norwida [A. Niewiarowski-Półkozic, W. Gomulicki, Z. Przesmycki]; E. Chlebowska: O autoportretach Cypriana Norwida [dot. przedstawień plastycznych]. – Prezentowane szkice opatrzone są streszcz. w jęz ang.].
31. Gąsiorowski K.: Norwid. Wieszczy-sufler. Kielce 2002.
- Rec.: Zieniewicz A. *Poezja Dzisiaj* 2003 nr 29/30 s. 250-261.
32. Heintsch P.: Klucz do Norwida. Oprac. graf. J. Jaszyński. Radom – Cerkiew: Les-Bor-Pres 1991, 63 s.
33. Kasperski E.: Dyskursy romantyków. Norwid i inni. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR 2003, 548 s.

Słowo wstępu. – Część I: Dyskursy liryczne: Rozdział I. O liryce Norwida. Autobiografizm i autonomia: 1. Liryka czy liryki?, 2. Pamiętnik artysty. Dokument i mit, 3. Przeciwnik: poezja Mickiewiczowsko-romantyczna, 4. Paradygmat „liryki chrześcijańskiej”, 5. Postromantyzm Norwida; Rozdział II. Metaliryka Norwida: 1. Tożsamość liryki, 2. Polaryzacje liryki: A. Autentyzm, B. Technika, C. Transgresja, D. Metaliryka/erotyka, E. Miejsce i rola metaliryki, F. Kontekst porównawczy (F. Schlegel); Rozdział III. Wolność i forma. Dwa bieguny liryki Norwida: 1. Wyróżniki liryki, 2. Duch i materia w liryce, 3. Liryka i wolność, 4. Problem formy. – Część II. Dyskursy północy: Rozdział IV. „Północne my syny... wschodowej historii...” Norwid, Polska i północ: 1. Norwid jako Normand, 2. Rzym nad Tybrem i „Rzym” nad Sekwaną, 3. Znaki czasoprzestrzeni, 4. Geometria krzyża i składnia chiazmu; 5. Szubienica jako stolica, 6. Dwie historie wschodowe [„Do publicystów Moskwy”, „Żydowie polscy. 1861”], 7. Mitopoetyka północy; Rozdział V. Wokół „Syberii” Norwida. Dwie koncepcje etyki, historiozofii i patriotyzmu [„Syberie”]. – Część III. Dyskurs walki: Rozdział VI. Filozofia konfliktu i walki. Cyprian Norwid i August Cieszkowski: 1. Polarność bytu, 2. Etos walki u Norwida, 3. Antagonizm i harmonia według Cieszkowskiego, 4. Dwie perspektywy. Norwid i Cieszkowski. – Część IV. Komparatystyczny dyskurs egzystencji: Rozdział VII. Języki egzystencji. Juliusz Słowacki i Søren Kierkegaard; Rozdział VIII. Jednostka, historia i etyka. Paralela Krasiński – Kierkegaard. – Część V. Dyskursy mistyki, świętości i śmieszności: Rozdział IX. Dyskursy liryczno-mistyczne Słowackiego; Rozdział X. Religijność Mickiewicza. Próba fenomenologii egzystencjalno-kulturowej; Rozdział XI. Rzeczy święte, rzeczy śmieszne („Pierścień Wielkiej-Damy”, „Aktor” Norwida): 1. Świętość i śmieszność, 2. O „dramie życia”, 3. „Sprawy Boże” a nieboska komedia, 4. Konfrontacje ze współczesnością. Komedia przeciwko powieści, 5. Inwersja i autorytet. – Część VI. Dyskursy nacji: Rozdział XII. Dyskurs barski. Judyta i Żydzi w „Księdzu Marku” Juliusza Słowackiego; Rozdział XIII. Dyskurs zdrady. Iwan Franko a Adam Mickiewicz. – Część VII. Dyskursy wolności: Rozdział XIV. Narracje i symbole wyzolenia. Słowacki – Szewczenko; Rozdział XV. Oracze i polewacze wolności. O mitopoetyce Mickiewicza.

34. Kuciak A.: Dante romantyków. Recepcja Boskiej Komedii u Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego i Norwida. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM 2003, 252 s. (Filologia Polska. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 78).

Wstęp. – Część I: Osoby polskiego romantyzmu: Droga Adama Mickiewicza, czyli od motta w sztambuchu do wielkiego, płynącego z Boga, morza; Droga Zygmunta Krasińskiego, czyli od piekieł do raj; Droga Juliusza Słowackiego, czyli od pożegnania się z nadzieją do ostatecznych celów ducha; Droga Cypriana Norwida, czyli od nieba na ziemię. – Część II: Osoby „Boskiej Komedii”: Droga Wergilego, czyli od obłąkanego barda do „zimnych dłoni Prawdy” [m.in. Wergili Norwidowski]; Inkarnacje Beatrycze, czyli od Ewy ze snu do osoby patrzącej ku niebu [m.in. Beatrycze w twórczości C. Norwida]; Przygody Franczeski, czyli od „szpaków Danta” w burzy zmysłów do spojrzenia „okiem Fidasowym” [motyw Franczeski; m.in. w poemacie C. Norwida „Ziemia”]; Doświadczenia dantejskiego ojca, czyli od przekładu Mickiewicza do „skrępowanego Ugolina prawdy” [postać Ugolina m.in. u C. Norwida]. – Część III. Od dogmatu do doświadczenia, czyli piekło romantyków polskich [m.in. motyw piekła u C. Norwida]. – Część IV. Interpretacje: Glosy do „Ugolina” czyli „odpłata w wymowie” [dot. tłum. A. Mickiewicza fragm. „Boskiej Komedii”]; Jeżeli przyjdzie Bea-

trycze. O wierszu „Śniła się zima” Mickiewicza; O czyściu, piekle i wygnaniu, czyli glosy do przekładu Norwida. – Summary (tłum. M. Zapędowska).

35. Liryka Cypriana Norwida. Red. P. Chlebowski, W. Toruń. Zakład Badań nad Twórczością Cypriana Norwida KUL. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL 2003, 487, [6] s. (Studia Nordwidiana: Biblioteka). (Studia i Monografie. Towarzystwo Naukowe KUL, 9).

[P. Chlebowski] P.Ch.: Wprowadzenie. – M. Buś: Zagadnienie „trudności” Norwida (uwagi wstępne); M. Maciejewski: Norwidowskie „łagodne oko błękitu” [analiza tytułowego obrazu z wiersza „W Weronie” w kontekście poezji C. Norwida]; W. Kudyba: Medytacja Norwida [„Do Najświętszej Panny Marii. Litania”]; A. Dunajski: Akcenty modlitewne w lirykach Cypriana Norwida; E. Kasperski: Wolność i forma. Dwa bieguny liryki Norwida; J. Puzyńska: Problemy intensyfikacji językowej w liryce Norwida; W. Toruń: W kręgu ciszy i milczenia. Kilka zbliżeń do poezji Norwida [problematyka milczenia]; A. Kuik-Kalinowska: „Na pograniczu światów”. „Ostatnie słowo” w lirykach Norwida [słowa oминаlne w twórczości poety]; D. Kalinowski: Gnomy, aforyzmy i złote myśli w liryce Norwida; A. Brąjska-Mazur: Trudności w przekładzie liryki Norwida na język angielski [z tekstem wiersza „Fatum” i jego przekładów: w tłum. J. Peterkiewicza i B. Singera oraz A. Czerniawskiego]; M. Kuziak: Norwidowskie „przedstawienie” w „Vade-mecum”; G. Halkiewicz-Sojak: Liryczne ramy dramatycznego dyptyku Norwida [„Tyrtę”, „Za kulisami”]; z tekstami: „W pamiętniku”, „Dedykacja [III]”; A. Kadyjewska: Norwidowskie rozmowy umarłych – dialog postaci i epok [„Vendôme”, „Do-Henryka... (Fraszka)”, „Rozmowa umarłych: Byron, Rafael-Sanzio”]; T. Korpysz: Jakie pożegnanie? O wierszu Norwida „Z pokładu «Marguerity» wypływającej dziś do New-York” [z utworem]; P. Chlebowski: O jednym drobnym wierszu Cypriana Norwida [„Ale Ty, Jeden-dobry i Jedyny”]; z tekstem]; S. Sawicki: Czy Norwid sławił mistrza Andrzeja? O wierszu „Do A.T.” [z utworem]; B. Kuczera-Chachulska: Wokół wiersza „Do słynnej tancerki rosyjskiej – nieznannej zakonniczy” Cypriana Norwida [z utworem]; M. Ingot: „Socjalizm” Cypriana Norwida w kontekście myśli historiozoficznej Augusta Cieszkowskiego i Zygmunta Krasieńskiego [z utworem]; R. Zajączkowski: O wierszu Norwida „Socjalizm” [z utworem]; J. Rudnicka: Norwida „Sonet do Marcelego Guyskiego...” [z utworem]; A. Siemińska: Elegia Cypriana Norwida „Na zgon Poezji” [z utworem].

36. Merdas A.: W wieczne zachwyceni. 30-dniowe rekolekcje z Norwidem. Kraków: Alleluja 2001, 107 s. (Collectio ViCo, 2).

J. Zawitkowski: Zamiast wstępu. – C. Norwid: A pani... panu... – [Szkice nt. przemyśleń religijnych C. Norwida i jego utworów:] Światłości-rzeka [„Co ranek, skoro ustępują cienie...”]; z tekstem]; W drodze [„Pielgrzym”]; Stał się nam bramą [„Fatum”]; z tekstem]; Zstąpił sam na dno [„Do zeszelej... (na grobowym głazie)”; z tekstem]; Bądź Bożym człowiekiem [„Sfinks”]; z tekstem]; Słodycz chrześcijańska nowa [„Słodycz”]; Powinności swe wysokie pełni... [„Fraszka (!) [II]”]; Pierwsza prac litera [twórcza postawa człowieka wobec pracy]; Odpowiednie dać rzeczy słowo [„Wielkie słowa”, „Rzecz o wolności słowa”]; Królowa-Korony-Polskiej [„Legenda”]; Tylko już świeci... [obrazy Eucharystii]; Ocalony wieniec [„Do Anny Czaplickiej”]; z tekstem]; I nazowie się Pańskim żołnierzem... [„Wigilia. Legenda dla przyjaciół”]; Podobne jest królestwo niebieskie [„Epimenides”, „Quidam”]; Dla was zginę... [„Wanda. Rzecz w obrazach szczęściu”]; Współczesnym, zacnym oddać cześć [„Bema pamięci żałobny-rapsod”, „Do Emira Abd el

Kadera w Damaszku”, „Do obywatela Johna Brown”, „John Brown”]; Amen – amen przedwieczny [życie zakonne]; Morituri te salutant, Veritas [powołanie człowieka]; Zguby szukanie [odnajdywanie przez ludzkość stanu dziecka Bożego; „Promethidion”]; Żniwo na sierpnie [„Assunta (czyli Spojrzenie)”, „Tyrtej”]; Walka wesola [„Psalmów-psalm jako Pieśni społecznej poszyt trzeci”]; Pomnę... Kocham... CZŁEKA [„A Dorio ad Phrygium”]; Stał się Ogół [pojęcie czasu]; Arcydziało widome, organiczne i całe [Rzym i Kościół]; Gdzie ma ojczyzna? [„Moja ojczyzna”; z tekstem]; Ojczysta Ziemia Obiecana [Norwid jako poeta „Biblii”]; Człek – od niej starszy [śmierć]; Niech się wola Syna Twego stanie [rola modlitwy]; Na jakie stać mię – takieć piszę listy...; Zaprawdę – Ruina jest całością!... [refleksja nad historią ludzkości]. – C. Norwid: Monolog. – Życie i twórczość Cypriana Norwida.

37. Norwid z perspektywy początku XXI wieku. Pod red. Janusza Rohozińskiego. Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusk. Wydział Filologii Polskiej. Pułtusk: Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora 2003, 357 s. (Seria z Ostem).

J. Rohoziński: Słowo wstępne. – Część pierwsza: M. Ingot: Norwidowska wizja patriotyzmu polskiego (Ze szczególnym uwzględnieniem poematu „Promethidion”); Z. Sudolski: „Pieśni społecznej cztery stron” – traktat społeczno-polityczny Norwida wobec myśli Krasińskiego i Mickiewicza; E. Czaplejewicz: Julian Klaczko wobec Norwida; E. Kasperski: Liryka Norwida (Polimorfizm, polifonia, policentryzm w poezji poety); E. Szymanis: „Odpowiednie dać rzeczy słowo” – Norwidowska teoria sztuki w praktyce poetyckiej; W. Rzońca: Norwid – uwarunkowania ponowoczesności dzieła [nt. przynależności twórczości C. Norwida do wieku XX i recepcji jej przez T. Różewicza]; A. Bazilewskij: Nowe rosyjskie wydanie Norwida – kontekst i założenia [dzieje recepcji C. Norwida w Rosji; nt. ks.: Cyprian Kamil Norwid. Stichotvorenija. Red. J. Żywowa. Moskwa 1972 oraz nt. projektu wyd. tomu: Pilgrim, ili poslednija skazka. Stichotvorenija, poëmy, proza. Wybór, wstęp i oprac.: A. Bazilewskij, Moskva 2002]; D. Klimanowska: Prawda o człowieku w poetyce fragmentu – „czarna suita” włoska Cypriana Norwida [„Do mego brata Ludwika”, „Pamiętka”, „To rzecz ludzka!...” , „Tu Kolumbowe miałem stanowisko”]; K. Pankowska: Pierwiastki żeńskie w życiu i twórczości C.K. Norwida [Norwidowska koncepcja miłości; dot. B. Dybowskiej, Kamili L., M. Kalergis, M. Sadowskiej, Z. Węgierskiej]. – Część druga: J.W. Gomulicki: Pierwszy „odkrywca” wielkości Norwida (Norwidowska „podróż” W. Gomulickiego).

38. Od Carrolla do Norwida. Wybór i oprac.: J. Borowczyk, Z. Przychodniak, P. Śliwiński. Poznań: Wydawnictwo „Poznańskie Studia Polonistyczne” 2003, 196 s. (Studenckie Debiuty Naukowe, 1).

[Zawiera m.in.:] Część II: Norwid: konserwatywny awangardzista, awangardowy konserwatysta: Z. Król: „Tam”. O wierszu Norwida „Do zesłej... (na grobowym głazie)” [z utworem]; K. Warpachowicz: Cypriana Norwida czucie śmierci; M. Bourkane: „Rozmowa umarłych” Norwida wobec tradycji dialogu elizejskiego [„Rozmowa umarłych: Byron, Rafael-Sanzio”]; M. Fortuniak: „Ta nie czarna się przedzie”. Literacki dialog Norwida z Malczewskim [w juveniliach, cyklu „Vade-mecum” i „Assuncie”]; A. Roter-Bourkane: Słowacki Norwida; P. Krasowska: Norwid, Flaubert i Baudelaire. Powinowactwa pisarzy; M. Jaworski: Między poezją Cypriana Norwida i Tadeusza Różewicza.

39. Rok Norwidowski 2001 na Mazowszu. Oprac. G. Wiśniewski. Warszawa: Komitet Inicjatywny Obchodów Roku Norwidowskiego, Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza 2003, 143 s. il., nuty.

J. Odrowąż-Pieniążek, G. Wiśniewski: [Wstęp]. – [Kalendarium obchodów; z kopiami dokumentów, fragm. katalogów wystaw, plakatami, fot., wycinkami prasowymi:] 22 września 2000 roku: Artykuł Grzegorza Wiśniewskiego „Proponuję Rok Norwidowski” Aneks *Trybuny* nr 117; 13 października 2000 roku: Felieton Piotra Kuncewicza „Patroni trzeciego tysiąclecia” Aneks *Trybuny* nr 120; 20 stycznia 2001 roku: Inauguracja Roku Norwidowskiego na antenie Polskiego Radia „Pierścień Wielkiej Damy” [reż. J. Kukuła]; styczeń 2001 roku: „Obowiązki i przyjemności”. Rozmowa Andrzeja Bernata i Tomasza Łubieńskiego z Juliuszem Wiktorem Gomulickim. Miesięcznik *Nowe Książki* 2001 nr 1; 15 lutego 2001 roku: List Komitetu Inicjatywnego Obchodów Roku Norwidowskiego do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego; 23 lutego 2001 roku: List Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego do Komitetu Inicjatywnego Obchodów Roku Norwidowskiego; 27 lutego 2001 roku: Biblioteka Narodowa w Warszawie. Uroczysta inauguracja Roku Norwidowskiego połączona z otwarciem wystawy „Autografy, rysunki i grafika Cypriana Norwida w zbiorach Biblioteki Narodowej”; 8 marca 2001 roku: Telewizja Polska – Oddział w Warszawie (WOT). Emisja programu „Album Mazowsza – rzecz o Norwidzie” [sc. A. Rogalińska, U. Boruch]; 26 marca 2001 roku: Stanowisko Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Obchodów Roku Norwidowskiego; 4 kwietnia 2001 roku: Juliusz Wiktor Gomulicki laureatem dorocznej Nagrody Marszałka Województwa Mazowieckiego [z listem laureata do W. Nieporęta, Przewodniczącego Kapituły Nagród]; 20 kwietnia 2001 roku: „Norwid w kraju późnych wnuków”. Rozmowa Bożeny Zagórskiej z Juliuszem Wiktorem Gomulickim. Tygodnik kulturalno-społeczny *Aneks Trybuny* nr 147; 27 kwietnia 2001 roku: Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu. Otwarcie wystawy „«Promethidion» Cypriana Kamila Norwida”; 21 maja 2001 roku: Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. Otwarcie wystawy „Cyprian Kamil Norwid – Inspiracje twórcze i drogi przyjaźni”; 5 czerwca 2001 roku: Muzeum Regionalne w Siedlcach. Otwarcie wystawy „Norwid w Korczewie” oraz Kolokwium Norwidowskie; 20 lipca 2001 roku: Urna z ziemią z grobu Cypriana Norwida w mieszkaniu Juliusza Wiktora Gomulickiego; lipiec 2001 roku: Rozmowa Krystyny Bzdęgi-Malachowskiej z laureatem Nagrody Marszałka Województwa Mazowieckiego – Juliuszem Wiktorem Gomulickim. Pismo Samorządu Województwa Mazowieckiego *Nasze Mazowsze* 2001 nr 5; Szkic Mariana Dobrosielskiego „W cieniu wieszczów. Współczesność myśli Norwida”. Miesięcznik *Dziś* 2001 nr 7; sierpień 2001 roku: Norwidowski numer dwumiesięcznika *Przegląd Humanistyczny* 2001 nr 4; 7 września 2001 roku: „Dla kogo jest dzisiaj Norwid?” Rozmowa Stefana Jurkowskiego z Grzegorzem Wiśniewskim. Tygodnik kulturalno-społeczny *Aneks Trybuny* nr 167; 10 września 2001 roku: Biblioteka Narodowa w Warszawie – Pałac Rzeczypospolitej. Promocja książki „Anioły. Rysunki Cypriana Norwida”; 15 września 2001 roku: Uroczystość „Norwid w Korczewie”, Laureaci konkursu literackiego „I ty spomnisz wnuka” zorganizowanego przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Bibliotekę Pedagogiczną w Siedlcach, Laureaci konkursu literackiego „Moja rozmowa z Norwidem” zorganizowanego przez Miejską Bibliotekę w Siedlcach; 15 września 2001 roku: „Kamila i Kamil. O wielkiej miłości Cypriana Kamila Norwida”. Rozmowa Ewy Talachy i Mirosława Zdrodowskiego z Juliuszem Wiktorem Gomulickim. Wydanie specjalne kwartalnika społeczno-kulturalnego *Bocznica* nr 6; 18 września 2001 roku: Biblioteka Publiczna Miasta Stołecznego Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego. Otwarcie wystawy „Cyprian Norwid 1821-1883... do kraju tego... strony rodzinne w dziele

artysty”; 19 września 2001 roku: Oddział Warszawski Związku Literatów Polskich, 29 października 2001 roku: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Prezentacje książki Wojciecha Siemiona „Lekcja czytania. Norwid”; 23 września 2001 roku: Teatr Polski w Warszawie. Premiera spektaklu „Miłość czysta”, cz. 1: „Noc tysiączna druga”, cz. 2: „Miłość-czysta u kąpieli morskich” [reż. T. Bradecki]; 24 września 2001 roku: 180 rocznica urodzin Poety. Zamek Królewski w Warszawie. Koncert „Norwidowi w hołdzie” [retransmitowany tegoż dnia w Telewizji Polskiej, Program II], Polskie Radio – Program I. Wieczór z Jedyką: „Cyprian Kamil Norwid – Poeta sumienia i narodu” [oprac. A. Matul]; 27 września 2001 roku: Park im. Karola Ferdynanda Wazy w Wyszkowie. Uroczystość przed pomnikiem Norwida, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusk. Konferencja naukowa „Cyprian Kamil Norwid z perspektywy XXI wieku”. Ogłoszenie wyników Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego im. Cypriana Norwida rozpisane przez Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki; 27 września – 6 października 2001 roku: Imprezy festiwalu naukowo-artystycznego „Norwid bezdomny” zorganizowanego przez Instytut Dziedzictwa Narodowego [27 września – wieczór poetycki „Norwid – inspiracje” w Teatrze Polskim w Warszawie, 28 września – koncert „W Weronie” w Piwnicy Artystycznej Wandy Warszawskiej i Andrzeja Kurylewicza w Warszawie, 29 września – otwarcie wystawy „Norwid 2001. Z Montmorency na Wawel” w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie, 29 września – koncert Cz. Niemena „Pieśń od ziemi naszej” w Teatrze Polskim w Warszawie, 6 października – spektakl teatralno-muzyczny „Norwid bezdomny – bal” w reż. J. Kiliana w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie]; 29 września 2001 roku: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Otwarcie wystawy „Cyprian Norwid. Prorok niechciany” przygotowanej we współpracy z Muzeum Narodowym w Warszawie i Biblioteką Narodową; wrzesień 2001: Jubileuszowe edycje utworów Cypriana Norwida w Ludowej Spółdzielni Wydawniczej w Warszawie [C. Norwid: Liryki wybrane. Wybrał, ułożył i oprac. J.W. Gomulicki; C.K. Norwid: Wiersze i proza. Wybór i oprac. B. Koc], Norwidowski numer miesięcznika *Twórczość* 2001 nr 9, Norwidowski numer miesięcznika *Poezja Dzisiaj* 2001 nr 19/20; 1 października 2001 roku: Kościół parafialny w Dąbrówce pow. Wołomin. Uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej 180. rocznicę chrztu Cypriana Norwida; 2 października 2001 roku: Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy – Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego. Sesja popularnonaukowa z okazji 180 rocznicy urodzin Cypriana Norwida; 6 października 2001 roku: Radom. Ogólnopolska konferencja „Cyprian Kamil Norwid. Późny romantyk, prekursor?” [org. Radomski Oddział Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów, Muzeum im. Jacka Malczewskiego, Instytut Technologii Eksploatacji]; 10 października 2001 roku: Galeria Kordegarda w Warszawie [otwarcie wystawy „Norwid: rysunki”, prezentacja ks. A. Melbechowskiej-Luty „Sztukmistrz. Twórczość artystyczna i myśl o sztuce Cypriana Norwida” oraz albumu „Anioły. Rysunki Cypriana Norwida”]; 25 października 2001 roku: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. „Impresje Norwidowskie” – koncert poetycko-muzyczny zorganizowany wspólnie z Wydziałem Kultury Ambasady Francuskiej; 29 października 2001 roku: Uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego [w sprawie nagrody Samorządu Województwa w dziedzinie sztuki im. Cypriana Norwida; z regulaminem nagrody]; 5 listopada 2001 roku: Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu. „Norwidowe Zaduszki” [koncert poetycko-muzyczny]; 14 listopada 2001 roku: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. Wieczór Norwidowski; 16 listopada 2001 roku: Muzeum Regionalne w Siedlcach. Ogólnopolska konferencja naukowa „Cyprian Norwid – interpretacje” zorganizowana przez Katedrę Historii Literatury Polskiej Instytutu Filologii Polskiej Akademii Podlaskiej przy współudziale Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza – Oddział w Siedlcach; 22 listopada 2001 roku: Telewizja Polska – Oddział w Warszawie (WOT). Emisja programu „Album Mazowska

– Zaduszki Norwidowe” [real. A. Rogalińska, U. Boruch; następne emisje: 24 XI, 13 XII 2001; 3, 5 I 2002]; 23-25 listopada 2001 roku: XXIV Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Norwida w Warszawie. I. Zlot Szkół Imienia Norwida połączony z finałem konkursów „Bliżej Norwida” [V Warszawski Konkurs Recytacji Poezji Cypriana Norwida, IV Warszawski Konkurs Śpiewania Poezji Cypriana Norwida, Ogólnopolski Konkurs Analizy i Interpretacji Wierszy Cypriana Norwida, Ogólnopolski Konkurs Interpretacji Plastycznej Wiersza Cypriana Norwida]; listopad 2001 roku: „Piętno Norwida”. [Norwidowski numer czasopisma] *Ciechanowskie Zeszyty Literackie* nr 3; 19 grudnia 2001 roku: Pałac Zamoyskich w Warszawie. Odsłonięcie tablicy poświęconej Norwidowi ufundowanej przez Towarzystwo Przyjaciół Warszawy i władze Dzielnicy Śródmieście. – [Zawiera ponadto wiersze C. Norwida:] [Klaskaniem mając obrzękłe prawice] (fragm.), Do panny Józefy z Korczewa, Wspomnienie wioski (fragm.), W Weronie, Italiam! Italiam!, Marionetki, Fortepian Szopena (fragm.), Czasy; list do Zofii Radwanowej z 16 marca 1883 oraz wiersze poświęcone poecie: Z. Jerzyna: O Wojciechu Siemionie [W. Siemion jako recytator poezji C. Norwida], J. Fryckowski: Kat czytający Norwida (Krzysztofowi Kieślowskiemu), J. Zgliszczyńska: O chlebie. Rec.: Pałac J. *Nowe Książki* 2003 nr 10 s. 44-45.

40. Sudolski Z.: *Norwid. Opowieść biograficzna*. Warszawa: Ancher 2003, 660 s., il.

Zaproszenie [wstęp]. – „Starożytność” rodu Norwidów; Mazowieckie zakorzenie (1821-1829); Noc paskiewiczowska w Warszawie (1830-1841); „Podróż malownicza” po Polsce (wakacje 1841); Pożegnanie kraju. Podróż przez Polskę (1841/1842); Podróż przez Europę – dojrzwianie poetyckie i artystyczne (1842-1846); Wygnaniec w Belgii i Italii (1846-1848); Paryska stabilizacja (1849-1852); Na Oceanie, w Ameryce i w Londynie (k. 1852 - k. 1854); Ponownie w Paryżu (1855 – IX 1958); W cieniu śmierci (Paryż IX 1858-1860); W aurze powstania styczniowego (Paryż 1861-1863); Refleksje po burzy (Paryż 1864-1865); Walka o nową poezję i sztukę (Paryż 1866-1868); W kręgu nowych przyjaźni i nowego dramatu serca (Paryż 1868-1870); W trybach wojny francusko-pruskiej (Paryż 1870-1871); Nowy etap walki o życie i pryncypia (Paryż 1872 – pocz. 1876); „Zbigniew”, czyli ostatni dramat serca (Paryż 1876-1877); Samotność i zgon (Ivry 1877-1883); Lauru dojrzwianie [nt. recepcji C. Norwida]. – Post scriptum [nt. odbioru twórczości poety przez papieża Jana Pawła II]. Rec.: *Lyszczyna J. Ruch Literacki* 2003 z. 5 s. 565-568.

41. Toruń W.: *Wokół Norwidowej koncepcji słowa*. Towarzystwo Naukowe KUL. Zakład Badań nad Twórczością Cypriana Norwida KUL. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL 2003, 238 s. (Studia Norwidiana: Biblioteka) (Studia i Monografie. Towarzystwo Naukowe KUL, 8).

Tytułem wstępu. – Myśl – słowo – czyn. – Socjologia słowa. – Słowo i litera. – Ontologia słowa. – Podsumowanie. – Autour de la conception de la parole chez Cyprian Norwid. Résumé (tłum. A. Pilorz).

A r t y k u ł y , r o z p r a w y , s z k i c e , e s e j e
z a m i e s z c z o n e w k s i ę g a c h z b i o r o w y c h ,
k s i ą ż k a c h a u t o r s k i c h

42. Adamek Z.: „Człowiek bowiem cóż jest?” *Religioni et Litteris* 1992 nr 1 s. 27-31.
43. Bergau-Ciechanowicz A.: Między norwidowymi rozważaniami nad słowem, etyką mowy a współczesną filozofią dialogu. *Morze Zjawisk* 2003 nr 2/3 s. 51-59.
C. Norwida rozważania nad słowem w kontekście poglądów M. Bubera, F. Ebnera, F. Rozenzweiga.
44. Biela B.: Życ z pracy rąk swoich. W warsztacie Froment-Meurice’a, pracodawcy Norwida. *Akcent* 2003 nr 4 s. 125-129.
Nt. współpracy C. Norwida z F.-D. Froment-Meurice’em – właścicielem warsztatu złotniczego w Paryżu.
45. Bittner I., Bryk A.: Piękno ciała. [W ks.: id., id.]: O sporcie i kulturze fizycznej, poezji i medycynie, czyli o etosie ciała ludzkiego. Łódź 2003 s. 41-54.
M.in. nt. problematyki estetycznej w twórczości C. Norwida, dot. głównie „Promethidiona”.
46. Bojko P.: Norwid „nieżelazny”. *Studia Słowiaoznawcze* 2003 t. 4 s. 93-113.
Art. biogr.; m.in. o relacjach poety z rodziną.
47. Brudnicki J.Z.: Kłopoty Norwida z czynem i ojczyzną. *W Kręgu Literatury* 2003 nr 1 s. 29-33.
48. Buś M.: Cyprian Kamil Norwid. [W ks.:] Romantyzm. Cz. 2. Red. A. Skoczek. Kraków 2003 s. 57-102.
Rozdział poświęcony życiu i twórczości C. Norwida; szerzej o utworach „Pierścień Wielkiej-Damy”, „Ad leones!”; z fot.
49. Buś M.: Zagadnienie „trudności” Norwida (uwagi wstępne). [W ks.:] Zbliżenia historycznoliterackie. Prace ofiarowane Profesorowi Stanisławowi

- Burkotowi. Pod red. T. Budrewicza, M. Busia i A. Gurbiela. Kraków 2003 s. 132-140.
50. Chlebowski P.: „Modlitwa” Cypriana Norwida. *Pamiętnik Literacki* 2003 z. 4 s. 51-64.
Z utworem.
51. Cieślak S.: Czwórca romantyczna w „Pamiętnikach” Zygmunta Szczęsnego Felińskiego (1822-1895). *Lignum Vitae* 2003 t. 4 s. 427-450.
Dot. Z. Krasińskiego, A. Mickiewicza, C. Norwida, J. Słowackiego.
52. Dziurdziowa K.: Cyprian Kamil Norwid „Moja piosnka” (II). [W ks.: id.]: *Język polski. Literatura w motywach*. Warszawa 2003 s. 148.
Motyw pielgrzymy w utworze.
53. Dziurdziowa K.: Cyprian Kamil Norwid „Pielgrzym”. [W ks.: id.]: *Język polski. Literatura w motywach*. Warszawa 2003 s. 147.
Motyw pielgrzymy w utworze.
54. Dziurdziowa K.: Gen. Józef Bem – „Bema pamięci żałobny rapsod” Cypriana Kamila Norwida. [W ks.: id.]: *Język polski. Literatura w motywach*. Warszawa 2003 s. 108-109.
Motyw bohatera moralnego w utworze.
55. Fert J.: Profesor Irena Sławińska i Norwidianum. [W ks.:] *Świat jako spektakl. Irenie Sławińskiej na dziewięćdziesiąte urodziny*. Red. W. Kaczmarek. Lublin 2003 s. 131-132.
I. Sławińska jako norwidolog.
56. Głowiński M.: Norwid i Jakobson (O granicach lingwistycznej analizy poezji). [W ks.:] *Anabasis. Prace ofiarowane profesor Krystynie Pisarkowej*. Pod red. I. Bobrowskiego. Kraków 2003 s. 73-78.
Nt. prac R. Jakobsona poświęconych C. Norwidowi: „Przeszłość” Cypriana Norwida, pwr. *Pamiętnik Literacki* 1963 z. 2; „Czułość” Cypriana Norwida, pwr. w tomie zbiorowym: *For Wiktor Weintraub. Essays in Polish literature, language and history presented on the occasion of his 65th Birthday*. Hague 1975.

57. Gromadzka B.: Dokąd zmierzasz, cywilizacjo? C.K. Norwid, „Larwa”. [W ks.: id.]: Skąd przychodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy? Poradnik dla nauczyciela języka polskiego w liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym i technikum. Klasa 2. Warszawa 2003 s. 99-100.
Konspekt lekcji.
58. Inglot M.: Nad artykułem Cypriana Norwida „Żydy i mechesy”. *Prace Polonistyczne* 2003 ser. 58 s. 167-178.
59. Jabłońska P.: Literacka refleksja Cypriana Norwida i Zbigniewa Herberta nad historią triumfalną i historią ukrytą. *Zeszyty Naukowe WSHE (Wrocławek)* 2003 t. 13 s. 101-121.
M.in. dot. prelekcji C. Norwida „O Juliuszu Słowackim” i wiersza „Historyk”.
60. Kaczmarek W.: Odczytywanie dramatów Norwida. [W ks.:] Świat jako spektakl. Irenie Sławińskiej na dziewięćdziesiąte urodziny. Red. W. Kaczmarek. Lublin 2003 s. 139-155.
I. Sławińska jako norwidolog.
61. Kalinowska M.: Trzy misteria. Dramaty romantyczne w interpretacjach Mieczysława Limanowskiego. [W ks.: id.]: Los, miłość, sacrum. Studia o dramacie romantycznym i jego dwudziestowiecznej recepcji. Toruń 2003 s. 234-251.
Dot. „Balladyny” J. Słowackiego, „Dziadów” A. Mickiewicza, „Krakusa” C. Norwida.
62. Kalinowska M.: „Zwolon” Cypriana Norwida wobec stereotypów polskiego romantyzmu. [W ks. id.]: Los, miłość, sacrum. Studia o dramacie romantycznym i jego dwudziestowiecznej recepcji. Toruń 2003 s. 291-310.
63. Kasperski E.: Tekst widowiskowy (Z problemów poetyki dramatu). [W ks.:] Problemy teorii dramatu i teatru. T. 1: Dramat. Wybór i oprac. J. Degler. Wyd. 2 zmien. i uzup. Wrocław 2003 s. 119-126.
Na przykładzie „Pierścienia Wielkiej-Damy” i „Krakusa” C. Norwida.
64. Kopczyński K.: Próba interpretacji wiersza Norwida „Ciemność”. [W ks.: id.]: Od romantyzmu ku erze nowych mediów. Kraków 2003 s. 81-96.

Z 4 redakcjami tekstu: autografem datowanym najpóźniej na 1861 (Biblioteka Narodowa sygn. II 6313), poprawkami naniesionymi na tym autografie w 1876; p.wdr. drugiej redakcji zamieszczonym w *Echu* 1877 nr z 1 I oraz autografem ostatniej redakcji znajdującym się w papierach po J.B. Zaleskim (Biblioteka Jagiellońska sygn. III 9260, k. 22).

65. Kowal I.: O zapomnianym języku „Wandy” C.K. Norwida. *Albo albo* 2003 z. 1 s. 127-140.
66. Kraszewski Ch.S.: Krakus retires to the forest, or no the mythological strata of C.K. Norwid’s „Krakus książę nieznany”. *The Polish Review* 2003 vol. 48 nr 4 s. 395-440.
67. Królik J.: Norwida droga do sztuki. W *Kręgu Literatury* 2003 nr 1 s. 5-11.
68. Kruk S.: Jak inscenizować arcydzieła? [W ks.:] Świat jako spektakl. Irenie Sławińskiej na dziewięćdziesiąte urodziny. Red. W. Kaczmarek. Lublin 2003 s. 191-205.
Nt. art. i rec. I. Sławińskiej poświęconych inscenizacji m.in. dramatów C. Norwida.
69. Kudyba W.: Norwid – prorok, Europejczyk. *Pastores* 2003 nr 1 s. 56-63.
70. Kulesza D.: Cyprian Kamil Norwid (1821-1883). [W ks.: id.]: Romantyzm. Kraków 2003 s. 209-219.
Biografia oraz krótkie interpretacje utworów: „Bema pamięci żałobny-rapsod”, [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie], „Do obywatela Johna Browna”, „Fortepian Szopena”, „W Weronie”.
71. Kuziak M.: Cyprian Kamil Norwid. [W ks.:] Kuziak M., Hanczakowski M., Zawadzki A., Żynis B.: Epoki literackie. Od antyku do współczesności. Warszawa 2003 s. 213-216.
72. Lebioda D.T.: Bema pamięci żałobny rapsod. [W ks.:] Klejnoty poezji polskiej. Od Mickiewicza do Herberta (z analizami). Red. D.T. Lebioda. Warszawa 2003 s. 175-180.

Analiza utworu.

73. Lebioda D.T.: Dwa męczeństwa. [W ks.:] Klejnoty poezji polskiej. Od Mickiewicza do Herberta (z analizami). Red. D.T. Lebioda. Warszawa 2003 s. 180-184.
Analiza utworu.
74. Łapiński Z.: Szlakami naszego Norwida. [W ks.:] Świat jako spektakl. Irene Sławińskiej na dziewięćdziesiąte urodziny. Red. W. Kaczmarek. Lublin 2003 s. 135-138.
I. Sławińska jako norwidolog.
75. Łoś G.: Cyprian Norwid. [W ks.: id.]: Twórcy literatury polskiej i ich dzieła. Analizy lektur, wypracowania, życiorysy pisarzy. Poradnik szkolny. Białystok 2003 s. 188-193.
76. Merdas A.: Norwid bezdomny. *Ateneum Kapłańskie* 2003 t. 140 s. 109-114.
Nt. obchodów Festiwalu Norwidowskiego „Norwid bezdomny”; org. w 180. rocznicę urodzin poety przez Instytut Dziedzictwa Narodowego; głównie dot. Mszy św. odprawionej za duszę poety pod przewodnictwem Papieża Jana Pawła II w Watykanie 1 VII 2001.
77. Mikucki W.: Młodzieńcze opowiadanie Cypriana Norwida „Łaskawy opiekun, czyli Bartłomiej Alfonsem” na tle topiki „Pana Tadeusza” [A. Mickiewicza]. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Literackie* 2003 nr 42 s. 63-93.
78. [Miłkowski T.] (TM): Cyprian Norwid. [W ks.:] Literatura i sztuka. Epoka nowożytna. [Red.] B. Działoszyński, A. Harc, A. Jadczyk, P. Piber. Warszawa 2003 s. 139.
Hasło słownikowe; z notą o cyklu wierszy „Vade-mecum”.
79. Norwid Cyprian Kamil. [W ks.:] Literatura i nauka o języku. Pod red. K. Damm i M. Kardasz. Warszawa 2003 s. 308.
Z fot.
80. Norwid Cyprian Kamil. [W ks.:] Słownik lektur dla gimnazjum. Pod red. H. Sułka. Kraków 2003 s. 236.

Zawiera także hasła utworów C. Norwida: „Bema pamięci żałobny-rapsod” [s. 44], „Do obywatela Johna Brown” [s. 82], „Moja piosnka [I]” [s. 213], „Moja piosnka [II]” [s. 213-214], „Vade-mecum” [s. 369-370].

81. Płaszczewska O.: *Italia Norwidowska*. [W ks.: id.]: *Wizja Włoch w polskiej i francuskiej literaturze okresu romantyzmu (1800-1850)*. Kraków 2003 s. 204-211.

Rzym i Wenecja w twórczości C. Norwida; m.in. o utworach: „Ad leones!”, „O rzeźbiarzach florenckich (dziś żyjących)”, „Menego”, „Tajemnica lorda Singelworth”, „Zarysy z Rzymu”.

82. Płaszczewska O.: *Romantyczny pastisz – Zygmunt Krasiński „Przedmowa wydawcy” do „Trzech myśli Ligenzy” oraz „Estetyczne poglądy Cypriana Norwida”*. [W ks.: id.]: *Wizja Włoch w polskiej i francuskiej literaturze okresu romantyzmu (1800-1850)*. Kraków 2003 s. 131-135.

Motyw podróży do Włoch.

83. Płaszczewska O.: *Teatr Norwida: Włochy współczesne*. [W ks.: id.]: *Wizja Włoch w polskiej i francuskiej literaturze okresu romantyzmu (1800-1850)*. Kraków 2003 s. 248-252.

Motyw Włoch w „Nocy tysięcznej drugiej”.

84. Pniewski D.: *Obecność malarstwa barokowego w wybranych utworach Cypriana Norwida*. *Zeszyty Naukowe WSHE (Włocławek)* 2003 t. 13 s. 85-100.

Dot. głównie utworów: „Ad leones!”, „Menego”, „Quidam”.

85. Raczkowska K.: *Jest sztuka jedna...* *Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej* 2003 nr 2 s. 34-35.

Nt. wystawy „Norwidiana w zbiorach specjalnych Biblioteki Narodowej”, Warszawa, 6 V-10 V 2003; org. Biblioteka Narodowa.

86. Rudnicka J.: *Norwid i książki*. *Annales Univeritatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF Philologiae* 2002/2003 vol. 20/21 [wyd. 2003] s. 449-455.

Ze streszcz. w jęz. franc.

87. Rudnicka J.: „Sonet do Marcellego Guyskiego”. *Ruch Literacki* 2003 z. 1 s. 77-82.

Z utworem.

88. Sadowska M.: *Wieści z Ziemi Norwidowskiej. Wychowanie w Przekszkolu* 2003 nr 6 s. 369-370.
Nt. kultu poety w Dąbrowce (k. Warszawy); spraw. z imprez związanych z C. Norwidem w l. 2000-2002.
89. Sawicki S.: O słowach, które zwodzą. [W ks.:] Prus i inni. Prace ofiarowane Profesorowi Stanisławowi Ficie. Red. J.A. Malik, E. Paczoska. Lublin 2003 s. 717-724.
Nt. potrzeby kompetencji językoznawczych w interpretacji tekstów C. Norwida; dot. utworów: „Niewola”, „Pielgrzym”, „Pióro”.
90. Sławińska I.: Norwid (1821-1883). *Patrimoine Littéraire Européen* 1999 t. 11b s. 473-482 [inf.: Bibliografia prac Ireny Sławińskiej. Oprac. A. Paluchowski, W. Kaczmarek. [W ks.:] Świat jako spektakl. Irenie Sławińskiej na dziewięćdziesiąte urodziny. Red. W. Kaczmarek. Lublin 2003 s. 350 poz. 467].
91. Smyczek A.: Problematyka narodu i społeczeństwa w listach Cypriana K. Norwida. Próba analizy. *Kwartalnik Opolski* 2003 nr 1 s. 45-53.
92. Szczeglacka E.: Krasiński jako czytelnik Norwida. [W ks.: id.]: Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasiński jako czytelnik polskich poetów. Warszawa 2003 s. 323-343.
Z wierszem C. Norwida „Od Anioła do Szatana”.
93. Śliwiński M.: Naród i historia jako kategoria estetyki Norwida: wokół „Promethidiona”. *Przegląd Humanistyczny* 2003 nr 2 s. 45-52.
Ze streszcz. w jęz. ang.
94. Świegocki K.: Norwid – arystokrata czy jałmużnik? *Polonistyka* 2003 nr 1 s. 16-20.
95. Świegocki K.: Norwid – nauczyciel narodu. *W Kręgu Literatury* 2003 nr 1 s. 13-27.
96. [Węgrzyn I.] I.W.: Norwid Cyprian. [W ks.:] Słownik pisarzy polskich. Pod red. A. Latuska. Kraków 2003 s. 359-361.
97. Wiater M.: Mojżesz Norwida. *Ruch Literacki* 2003 z. 1 s. 9-20.

Dot. utworów: „Bohater”, „Co słyhać?”, „Człowiek”, „Moralności”, „Pióro”, „Tęcza”, „Żydowie polscy”.

98. Witkowska A.: Cyprian Norwid. [W ks.: id.]: Literatura romantyzmu. Wyd. 4 zmien., 1 uzup. Warszawa 2003 s. 224-255.

99. Wołoszyn B.: Topos śmierci jako rozłączenia duszy z ciałem w twórczości poetyckiej C.K. Norwida. *Ruch Literacki* 2003 z. 3 s. 241-258.

Dot. utworów: „Amen. (Legenda)”, „Niewola”, „Pamięci Alberta Szeligi hrabi Potockiego – pułkownika – zmarłego na Kaukazie”, „Śmierć”, „W pamiętniku” [fragm. prologu do „Tyrtēja”].

U t w o r y d e d y k o w a n e, p a r a f r a z y, p a r o d i e

100. Duch Norwidowski. Plon I edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. C.K. Norwida zorganizowanego przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Henryka Sienkiewicza w Pruszkowie. Red. G. Tatarska. Pruszków: PiMBP 2003, 72 [4] s.

G. Zygałdo: Od wydawcy. – Protokół posiedzenia Jury I Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. C.K. Norwida. – [Laureaci konkursu, teksty nagrodzone i wyróżnione:] G. Chwieduk: O Norwidzie, Poeta ludowy, Rozgadana kobieta; T. Zawadowski: Poeta wychodzi z domu, Poeta wychodzi z domu II, Poeta wychodzi z domu (C.K. Norwidowi); W. Buryła: Ile masz lat, Pozostaw po sobie, *** (Koniec poezji...); Z. Drzewiecki: Norwid, Itaka, *** (Stary wuj Tomasz...); T. Mieszkowski: Apokryf błogosławieństw, Bądź wola twoja, Świadcstwo; S. Gola: Transformacja z Norwidem, Portret zbiorowy Polaków, Do Ikara z Domu Dziecka; Z.W. Fronczek: Norwid, modrzew i Koźmian, Michał Podsiadło uczy fruwać bociana, Ciocia Mania leci do Ameryki; W. Metody: Szare Głuchy, Taniec żałobny, Kropla; W.S. Ciesielski: Zaloty starego anioła; M. Piasecka: Zatrzymać wiośta; J. Domańska: Pewien apokryf; E. Klajman-Gomolińska: W Weronie zostaniesz; M. Krzezińska: Chleb Norwida; N. Lipszyc: Przedostatni list Norwida; K. Perkowska-Mazerska: Skład norwidowski; R. Pawłowska: Niedosyt; J.Z. Piotrowski: Do pielgrzyma; E. Popławski: Słowo; I. Roszczyk: „C.K.N.”; D. Ryst: Dąbrówka; K. Rzewuski: Topór i dyament; K. Samsel: 1879; A. Sierzputowski: Do Cypriana; O. Wasilewski: Norwid na obczyźnie; J. Zastawny: *** (Walka domowych romantyków...). – K. Gąsiorowski: Norwid z wierszy późnego wnuka [omówienie konkursu].

101. Zakrzewska B.: Norwid. [W ks.:] Ku wolności wyswobodził nas Chrystus. Konkurs Literacko-Plastyczny im. Cypriana K. Norwida. [Red. K. Greń]. Bydgoszcz 2002/2003 s. 55.

Wiersz.

Zob. także poz. 39.

INDEKS NAZWISK

Liczby podawane w indeksach oznaczają odpowiednie pozycje w zestawieniu bibliograficznym.

- A.T. zob. Towiański Andrzej
 Abd el Kader 29, 36
 Adam zob. Mickiewicz Adam
 Adamek Zbigniew 42
 Aleksander II car 30
- Baudelaire Charles 38
 Bazilevskij Andriej 37
 Bem Józef 1, 2, 4, 5, 12, 19, 29a, 36,
 54, 70, 72, 80
 Berezowski Antoni 30
 Bergau-Ciechanowicz Anna 43
 Bernat Andrzej 39
 Biela Bogusław 44
 Biliński Krzysztof 30
 Bittner Ireneusz 45
 Bobrowski Ireneusz 56
 Bogdalska Adrianna 29a
 Bojko Monika 30
 Bojko Pelagia 46
 Borowczyk Jerzy 38
 Boruch Urszula 39
 Bourkane Mateusz 38
 Bradecki Tadeusz 39
 Brajerska-Mazur Agata 35
 Brodskij Josif 27
 Bronisław Z. zob. Zaleski Bronisław
 Brown John 1, 2, 5, 36, 70, 80
 Brudnicki Jan Zdzisław 47
 Buber Martin 43
 Budrewicz Tadeusz 49
 Bukowski Kazimierz 8
 Burkot Stanisław 49
 Buryła Wacław 100
 Buś Marek 35, 48, 49
 Byron George Gordon 35, 38
 Bzdęga-Małachowska Krystyna 39
- Carroll Lewis 38
 Cezar [Caius Iulius Caesar] 4
 Chlebowska Edyta 30
 Chlebowski Piotr, P.Ch. 30, 35, 50
 Chopin Fryderyk 1, 2, 4, 5, 18, 24, 29,
 29a, 39, 70
 Chruściński Kazimierz 30
 Chwieduk Grzegorz 100
 Chyła-Szypułowa Irena 18
 Ciechomski Hubert 29
 Ciesielski Wiesław Stanisław 100
 Cieszkowski August 33, 35
 Cieślak Stanisław 51
 Czaplejewicz Eugeniusz 37
 Czaplicka Anna 36
 Czernek Helena 29
 Czerniawski Adam 35
- Damm Krystyna 79
 Dante Alighieri 34
 Degler Janusz 63
 Dobrosielski Marian 39
 Domańska Jolanta 100
 Drzewiecki Zdzisław 100
 Dudek Aleksandra 29a
 Dunajski Antoni 35
 Dydowska Brygida 37
 Dymek Agata 29a
 Działoszyński Bartosz 78
 Dziurdziowa Krystyna 52-54
- Ebner Ferdynand 43
- Felczyńska Agata 29
 Feliński Zygmunt Szczęsny 51
 Fert Józef 3, 55
 Fita Stanisław 89

- Flaubert Gustaw 38
Fortuniak Magdalena 38
Franko Iwan 33
Froment-Meurice Françoise-Desideré 44
Fronczek Zbigniew Włodzimierz 100
Fryckowski Jerzy 39
- Gajewski Jan 2
Gąsiorowski Krzysztof 31, 100
Gehrisch Peter 24
Gibczyńska Marta 29
Glińska Ewa 29
Głowiński Michał 56
Godek Agnieszka 29
Gola Stanisław 100
Gomulicki Juliusz Wiktor 1, 5, 37, 39
Gomulicki Wiktor 30, 37
Greń Krystyna 101
Gromadzka Beata 57
Grudna Katarzyna 29a
Gurbiel Andrzej 49
Guyski Marcei 35, 87
- Halkiewicz-Sojak Grażyna 30, 35
Hanczakowski Michał 71
Harc Aleksandra 78
Heintsch Paweł 32
Henryk zob. Prendowski Henryk
Herbert Zbigniew 12, 59, 72, 73
Hornowska Stanisława 29
Hydzik-Żmuda Andrzej 10
- Illg Jerzy 19
Inglot Mieczysław 35, 37, 58
- Jabłońska Paulina 59
Jadczuk Anna 78
Jan Paweł II papież [Wojtyła Karol] 40, 76
Jakobson Roman 56
Jaroszak Zenobia 30
Jaszyński Jerzy 32
Jaworski Marcin 38
Jerzyna Zbigniew 39
- Józef Z. zob. Zaleski Józef
Józefa z Korczewa zob. Koszutska Józefa
Jurkowski Stefan 39
- Kaczmarek Wojciech 55, 60, 68, 74, 90
Kadyewska Anna 29, 35
Kajzerek Antoni 21
Kalergis Maria 37
Kalinowska Maria 61, 62
Kalinowski Daniel 30, 35
Kamila, Kamila L. zob. Lemańska Kamila
Kamińska Magdalena 29a
Kardasz Margarita 79
Karwowska Joanna 29a
Kasperski Edward 30, 33, 35, 37, 63
Kierkegaard Søren 33
Kieślowski Krzysztof 39
Kilian Jarosław 39
Klaczko Julian 37
Klajman-Gomolińska Ewa 100
Kleckowski Michał 30
Kleopatra królowa Egiptu 4
Klimanowska Dorota 37
Koc Barbara 4, 39
Kocańda-Kołodziejczyk Hanna 29, 29a
Kochanowski Jan 11
Kołakowski Leszek 19
Konopko Joanna 13
Kopczyński Krzysztof 64
Kopyra Katarzyna 29a
Korpysz Tomasz 29, 30, 35
Koszutska Józefa (Józefa z Korczewa) 39
Kowal Izabella 65
Kozłowski Krzysztof 29a
Koźmian Kajetan 24, 100
Kraśniński Zygmunt 30, 34, 35, 37, 51, 82, 92
Krasowska Patrycja 38
Kraszewski Charles S. 66
Krawiecki Jakub 29a
Kropiwnicki Jan 15, 16

- Król Zofia 38
 Królik Janusz 67
 Kruk Stefan 68
 Krzezińska Magdalena 100
 Kuciak Agnieszka 34
 Kuczera-Chachulska Bernadetta 35
 Kudyba Wojciech 30, 35, 69
 Kuik-Kalinowska Adela 30, 35
 Kukuła Janusz 39
 Kulesza Dorota 70
 Kuncewicz Piotr 39
 Kuziak Michał 30, 35, 71
 Kwaśniewski Aleksander 39
- Latusek Arkadiusz 96
 Lebioda Dariusz Tomasz 12, 72, 73
 Ledwoń Dawid 29
 Lemańska Kamila (Kamila, Kamila L.) 37, 39
 Lenartowicz Teofil 1, 2, 5, 30
 Limanowski Mieczysław 61
 Lipińska Katarzyna 29
 Lipszyc Natalia 100
 Lojka Aleg 25
 Ludwik zob. Norwid Ludwik
 Lyszczyna Jacek 30, 40
- Łapiński Zdzisław 74
 Łopatka Karolina 29
 Łoś Grażyna 75
 Łoś Urszula 29a
 Łubieński Tomasz 39
- M. zob. Maleszewska Tytusowa
 Maciejewski Marian 35
 Macios Tomasz 2
 Makowiecki Andrzej 17
 Malczewski Antoni 38
 Maleszewska Tytusowa, M. 5
 Malik Jakub A. 89
 Matul Andrzej 39
 Melbechowska-Luty Aleksandra 39
 Merdas Alina 36, 76
 Metody Wiktor 100
- Michalik Maria 29
 Mickiewicz Adam 2, 12, 24, 33, 34, 37, 51, 61, 73, 77
 Mieczysław zob. Pawlikowski Mieczysław
 Mieszkowski Tadeusz 100
 Mikucki Wiktor 77
 Miłkowski Tomasz, (TM) 78
 Molski Arkadiusz 29
 Montusiewicz Ryszard 11
 Motylski Janusz 15, 16
 Mórański Karol 6, 7
- Niebieszczańska Emilia 29
 Niechwiej Marek 14
 Niemen Czesław 39
 Nieporęt Włodzimierz 39
 Niewiarowski-Półkoźic Aleksander 30
 Norwid Ludwik 37
 Nowak Katarzyna Róża 29
 Nowicka Agnieszka 29
- Odrowąż-Pieniążek Janusz 39
 Osytek Katarzyna 29
 Ożóg Stanisław 10
- P.Ch. zob. Chlebowski Piotr
 Paczoska Ewa 89
 Paluchowski Andrzej 90
 Pałach Joanna 39
 Pankowska Krystyna 37
 Pawlikowski Mieczysław (Mieczysław) 2
 Pawłowska Ryszarda 100
 Perkowska-Mazerska Krystyna 100
 Peterkiewicz Jerzy 35
 Piasecka Maria 100
 Piber Piotr 78
 Pilorz Alfons 41
 Piotrowski Jan Zdzisław 100
 Pisarkowa Krystyna 56
 Platon 2
 Plucińska Dorota 30
 Płaszczewska Olga 81-83
 Pniewski Dariusz 84

- Podsiadło Michał 100
Popławska Sylwia 29a
Popławski Edward 100
Potocki Albert (Wojciech) Szeliga 99
Prendowski Henryk 35
Prus Bolesław 89
Przesmycki Zenon 30
Przychodniak Zbigniew 38
Puchalska Joanna 29
Puczyńska Monika 29
Puzynina Jadwiga 35
- Raczkowska Katarzyna 85
Radwanowa Zofia 39
Rafael [Raffaello Santi] 35, 38
Rastenis Kęstutis 26
Rogalińska Anna 39
Rohoziński Janusz 37
Roszczyk Idalia 100
Roter-Bourkane Anna 38
Rozenzweig Franz 43
Różewicz Tadeusz 37, 38
Rudnicka Jadwiga 35, 86, 87
Ryst Dorota 100
Rzeczycki Sławomir 30
Rzewuski Kazimierz 100
Rzońca Wiesław 37
- Sadowska Maria 37
Sadowska Marianna 88
Samsel Karol 100
Sawicka-Lewczuk Barbara 30
Sawicki Stefan 35, 89
Schlegel Fryderyk 33
Siemińska Anna 30, 35
Siemion Wojciech 39
Sierżputowski Alfred 100
Singer B. 35
Siwic Anna 29a
Skoczek Anna 48
Sławińska Irena 55, 60, 68, 74, 90
Słowacki Juliusz 33, 34, 38, 51, 59, 61
Smyczek Adam 91
Sokrates 1, 2, 4, 5, 19, 70
- Spartakus 1, 2, 5
Sudolski Zbigniew 37, 40
Sulich Ewelina 29
Sułek Henryk 80
Szczeglińska Ewa 30, 92
Szczęsny Joanna 29
Szewczenko Taras 33
Szybowska Joanna 29
Szymanis Eligiusz 37
- Śliwiński Marian 30, 93
Śliwiński Piotr 38
Świegocki Kazimierz 94, 95
- Talacha Ewa 39
Tatarska Grażyna 100
Toruń Włodzimierz 30, 35, 41
Towiański Andrzej, A.T. 35
- Urbańska-Mazuruk Ewa 30
- Vološin G.K. 9
- Wagner Olimpia 1, 5
Warpachowicz Karolina 38
Wasilewski Orhan 100
Wdziekoński Zdzisław 20
Weintraub Wiktor 56
Wergiliusz [Vergilius Maro Publius] 34
Węgierska Zofia 37
Węgrzyn Iwona, I.W. 96
Wiater Mariola 97
Wiśniewski Grzegorz 39
Witkowska Alina 98
Wołoszyn Beata 99
Wyszomirska Anna 29
- Zaar Maria 28
Zagórska Bożena 39
Zajączkowski Ryszard 35
Zakrzewska Barbara 101
Zaleski Bronisław (Bronisław Z.) 1, 2, 5
Zaleski Józef (Józef Z.) 2
Zaleski Józef Bohdan 64

Zapędowska Magdalena 34
Zarych Elżbieta 2
Zastawny Janusz 100
Zawadowski Tadeusz 100
Zawadzki Andrzej 71
Zawitkowski Józef 36
Zbyrowska Magdalena 29a
Zdrowski Mirosław 39

Zgliszczyńska Jadwiga 39
Zieniewicz Andrzej 31
Zygadło Grzegorz 100

Żmuda Andrzej 10
Żynis Bernadetta 71
Żywowa Julia 37

INDEKS UTWORÓW CYPRIANA NORWIDA

- „A Dorio ad Phrygium” 2, 36
 „Ad leones!” 4, 48, 81, 84
 Addio! zob. VM: VII. Addio!
 Aerumnarum plenus 1, 5
 Aktor 4, 33
 [Ale Ty, Jeden-dobry i Jedyny] 35
 Amen. (Legenda) 4, 99
 Assunta (czyli Spojrzenie). Poema 2, 4,
 30, 36, 38
 Autor-nieznany 2
- Beatrix 4
 Bema pamięci żałobny-rapsod 1, 2, 4, 5,
 12, 19, 29a, 36, 54, 70, 72, 80
 Bliscy zob. VM: L. Bliscy
 Bogowie i człowiek zob. VM: LXI.
 Bogowie i człowiek
 Bohater zob. VM: LXXIV. Bohater
- Cacka zob. VM: XCII. Cacka
 Centaury zob. VM: XXXIX. Centaury
 Cenzor-krytyk zob. VM: XL. Cenzor-
 -krytyk
 Ciemność zob. VM: IX. Ciemność
 Chwila myśli 24, 30
 [Co? jej powiedzieć...] 4
 Co począć? 4, 17
 Co słyhać? zob. VM: [LXIV.] Co sły-
 chać?
 [Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie] 1, 2,
 4, 5, 19, 70
 Czas i prawda zob. VM: LXXI. Czas
 i prawda
 Czasy 1, 2, 5, 22, 39
 Czemu zob. VM: LXXXIV. Czemu
 Czemu nie w chórze? zob. VM: XXVI.
 Czemu nie w chórze?
 [Często z rozpaczą słucham...] 24
 Częstochofskie wiersze 24
 Człowiek 2, 97
 Czułość zob. VM: LVI. Czułość
- [Czy ten ptak kala gniazdo, co je kala]
 2
- [Daj mi wstążkę błękitną...] 1, 2, 4, 5, 9
 Dedykacja [III] 1, 4, 5, 35
 Do A.T. 35
 [Do Anny Czaplickiej] 36
 Do Bronisława Z. 1, 2, 5
 Do Emira Abd el Kadera w Damaszku
 29, 36
 Do-Henryka... (Fraszka) 35
 Do mego brata Ludwika 37
 Do Mieczy-sława 2
 Do Najświętszej Panny Marii. Litanie 4,
 8, 10, 35
 Do Nikodema Biernackiego 5
 Do obywatela Johna Brown 1, 2, 5, 36,
 70, 80
 Do panny Józefy z Korczewa 39
 Do piszących 1, 5
 Do publicystów Moskwy 33
 Do słynnej tancerki rosyjskiej – niezna-
 nej zakonnicy 4, 5, 35
 Do społecznych. (Oda) 1, 2, 4, 5, 29
 [Do Stanisławy Hornowskiej] 29
 Do wieśniaczki 1, 5
 Do wroga. (Pieśń) 5
 Do zesłej... (na grobowym głazie) zob.
 VM: LXXXV. Do zesłej... (na gro-
 bowym głazie)
 Duch Adama i skandal 2, 24
 Dwa męczeństwa. Legenda 8, 12, 73
- Echa 4
 Echa-czasu 4
 Epimenides 36
 Epos-nasza. 1848 1, 2, 5
- Fatum zob. VM: XXX. Fatum
 Fortepian Szopena zob. VM: XCIX.
 Fortepian Szopena

- Fraszka (!) [I] 4
 Fraszka (!) [II] 8, 22, 36
 Fulminant 4
- Grzeczność zob. VM: LXXIII. Grzeczność
- Harmonia zob. VM: V. Harmonia
 Historyk zob. VM: XCIV. Historyk
 Hymn do nocy zob. [Przekłady i parafrazy] z Nerval'a
- Idącej kupić talerz pani M. 5
 Idee i Prawda zob. VM: XLII. Idee i Prawda
 Improwizacja na zapytanie o wieści z Warszawy 1, 5
 Ironia zob. VM: XXXV. Ironia
 Italiam! Italiam! 1, 5, 24,39
- Jak... zob. VM: LIV. Jak...
 Jesień 1, 29, 29a
 Język-ojczysty zob. VM: LX. Język-ojczysty
 John Brown 36
- [Klaskaniem mając obrzękłe prawice] zob. VM: I. [Klaskaniem mając obrzękłe prawice]
- Klątwy 4
 Kleopatra i Cezar 4
 Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy zob. VM: LXXXI.
 Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy)
 Kółko zob. VM: LV. Kółko
 Krakus, książę nieznan 4, 61, 63, 66
 Królestwo zob. VM: XLI. Królestwo
 Krzyż i dziecko zob. VM: LXVII. Krzyż i dziecko
- Lapidaria 4
 Larwa zob. VM: XIII. Larwa
- Laur dojrzały zob. VM: LXX. Laur dojrzały
 Legenda 8, 36
 Liryka i druk zob. VM: VIII. Liryka i druk
 Listy do:
 Zofii Radwanowej 39
 Zygmunta Krasińskiego 30
 Litość zob. VM: XIV. Litość
- Łaskawy opiekun, czyli Bartłomiej Alfonsem 77
- Marionetki 2, 39
 Marmur-biały 1, 4, 29
 Marzenie 30
 Memento 4
 Menego 81, 84
 [Miło być od swojego czasu zrozumianym] 1
 Miłość. (Fraszka) 4
 Miłość czysta u kąpieli morskich 4, 39
 Mistycyzm zob. VM: XXVII. Mistycyzm
 Modlitwa 1, 5, 29a, 50
 Moja ojczyzna 1, 2, 5, 24, 29a, 36
 Moja piosnka [I] 1, 2, 4, 5, 11, 80
 Moja piosnka [II] 1, 2, 4, 5, 9, 12, 52, 80
 Monolog 8
 Moralności zob. VM: LI. Moralności
 Mój psalm 1
 [My tak już przed się patrzymy, wygnani] 1
- Na smętne wieści z Watykanu 1
 Na zgon Poezji. (Elegia) 1, 2, 5, 29a, 30, 35
 Na zgon śp. Jana Gajewskiego politycznego-polskiego emigranta (inżyniera francuskiego) zabitego eksplozją maszyny parowej w Manchester 1858 lipca 2
 Na zgon śp. Józefa Z., oficera Wielkiej Armii, rannego pod Paryżem, jednego

- z naczelników powstania w Polsce
zob. VM: C. Na zgon śp. Józefa Z.,
oficera Wielkiej-Armii, rannego pod
Paryżem, jednego z naczelników
powstania w Polsce
- Nad jeziorem 1, 4
- Narcyz zob. VM: XVI. Narcyz
- Nerwy zob. VM: XCV. Nerwy
[Nie chcę już smutków, nie!...] 1, 5
[Nie myśl, nie pisz...] 4
- Niebo i ziemia zob. VM: LVII. Niebo
i ziemia
- Niewola 4, 89, 99
- Noc 1, 5, 29a
- Noc tysięczna druga. Komedia w jednym
akcie 39, 83
- O Juliuszu Słowackim 59
- O rzeźbiarzach florenckich (dziś żyją-
cych) 81
- O sztuce (dla Polaków) 4
- Obyczaje 1
- Od Anioła do Szatana 92
- Odpowiedź [Kajetanowi Koźmianowi] 24
- Ogólniki zob. VM: Za wstęp. Ogólniki
- Omyłka zob. VM: LXXXVII. Omyłka
- Ostatni despotyzm zob. VM: XCVI.
Ostatni despotyzm
- Pamiętka 1, 37
- Pamięci Alberta Szeligi hrabi Potockiego
– pułkownika – zmarłego na Kauka-
zie zob. VM: LXXXVI. Pamięci Al-
berta Szeligi hrabi Potockiego – puł-
kownika – zmarłego na Kaukazie
- Pielgrzym zob. VM: XI. Pielgrzym
- Pierścień Wielkiej-Damy, czyli Ex-
machina Durejko 33, 39, 48, 63
[Pierwszy list, co mnie doszedł z
Europy] 1, 5
- Pieśni społecznej cztery stron 37
- Pieśń od ziemi naszej 2, 4, 5, 39
- Piękno 4, 30
- Piękno-czasu 1, 2, 5, 24, 30
- Pióro 1, 2, 4, 5, 29a, 89, 97
- Pismo 1, 5
- Plato i Archita 2
- Po balu 1, 2, 5
- Początek broszury politycznej... zob.
VM: LXIX. Początek broszury poli-
tycznej
- Polka 1, 2, 4, 5, 17
- Posąg i obuwie zob. VM: IV. Posąg
i obuwie
- Posiedzenie. (Fraszka) 5
- Post scriptum [I] 2, 29
- Powieść zob. VM: XXXVI. Powieść
- Pożegnanie 5
- Prac-czoło zob. VM: LXIII. Prac-czoło
- Promethidion 2, 4, 30, 36, 37, 39, 45, 93
- Próby 2, 5
- [PRZEKŁADY i PARAFRAZY]
- Psalm w Hebronie przez Matkę Zba-
wiciela świętą ułożony. Tłuma-
czenie wierszem polskim (pierw-
sze), według Vulgaty i z odniesie-
niem do hebrajskiego tekstu 8
z Dantego: Boska komedia, 34
z Nerval: Hymn do nocy 29
- Przeszłość zob. VM: II. Przeszłość
- Psalm w Hebronie przez Matkę Zbawi-
ciela świętą ułożony. Tłumaczenie
wierszem polskim (pierwsze), według
Vulgaty i z odniesieniem do hebraj-
skiego tekstu zob. [Przekłady i para-
frazy]
- Psalmów-psalm jako Pieśni społecznej
poszyt trzeci 36
- Purytanizm zob. VM: XLIII. Purytanizm
- Quidam 36, 84
- Rozebrana. (Ballada) 2, 29
- Rozmowa umarłych: Byron, Rafael-San-
zio 35, 38
- „Ruszaj z Bogiem” zob. VM: XXXI.
„Ruszaj z Bogiem”

- Rzecz o wolności słowa 2, 11, 24, 30, 36
- Samotność. Sonet 1, 29a
- Saturnalia zob. VM: XXVIII. Saturnalia
- Sens-świata zob. LXXXIII. Sens-świata
- Sfinks [I] 36
- Sfinks [II] zob. VM: XV. Sfinks [II]
- Siła ich. (Fraszka) 5
- Sieroctwo zob. VM: XXIV. Sieroctwo
- Sława 2
- Słodycz 36
- Słowianin. Do Teofila Lenartowicza 1, 2, 5
- Słuchacz. Do p. Ol. Wagner 1, 5
- Socjalizm zob. VM: III. Socjalizm
- Sonet do Marcelego Guyskiego 35, 87
- Spartakus 1, 2, 5
- Specjalności zob. VM: XX. Specjalności
- Spowiedź zob. VM: XCI. Spowiedź
- Spowiedź [II] 1
- Spółcześni 2
- Stolica zob. VM: XIX. Stolica
- Styl nijaki zob. VM: LXXVIII. Styl nijaki
- Syberie zob. VM: XXXVII. Syberie
- Szczesna 4
- Szczęście zob. VM: XII. Szczęście
- Szlachcic zob. VM: LXXII. Szlachcic
- Śmierć zob. VM: LXXXII. Śmierć
- Święty-pokój 2, 4, 5
- Tajemnica lorda Singelworth 81
- Teza (na Katedrę Literatury) 2
- Tęcza 11, 97
- To rzecz ludzka!... 24, 37
- Trylog 1
- Trzy strofki 1, 5
- [Tu Kolumbowe miałem stanowisko] 37
- [Ty mnie do pieśni pokornej nie wołaj] 1, 4, 29
- Tymczasem zob. VM: [XXIII.] Tymczasem
- Tyrtej 35, 36, 99
- Vade-mecum 3, 30, 35, 38, 78, 80
- Za wstęp (Ogólniki) 1, 2, 4, 5
[Klaskaniem mając obrzękłe prawice] 1, 2, 4, 5, 24, 39
- Przeszłość 1, 2, 5, 17, 24, 56
- Socjalizm 2, 35
- Posąg i obuwie 2, 4
- Harmonia 1, 2, 5, 8
- W Weronie 1, 2, 4, 5, 12, 19, 29, 35, 39, 70
- Addio! 2
- Liryka i druk 1, 2, 4, 5
- Ciemność 1, 2, 4, 5, 24, 29
- Pielgrzym 1, 2, 4, 5, 24, 29a, 36, 53, 89
- XII. Szczęście 24
- XIII. Larwa 1, 2, 4, 5, 57
- XIV. Litość 2, 4, 22
- XV. Sfinks [II] zob. 2, 4, 24
- XVI. Narcyz 2, 4
- XVII. Wieś 1, 2, 4, 5, 24
- XIX. Stolica 2
- XX. Specjalności 2, 4
- [XXIII.] Tymczasem 2, 4
- XXIV. Sieroctwo 1, 2, 5
- XXV. Wakacje 2
- XXVI. Czemu nie w chórze? 1, 5
- XXVII. Mistycyzm 2, 24
- XXVIII. Saturnalia 2
- XXX. Fatum 1, 2, 4, 5, 8, 12, 35, 36
- XXXI. „Ruszaj z Bogiem” 2
- XXXIV. Vanitas 2, 4, 29
- XXXV. Ironia 1, 2, 4, 5, 17
- XXXVI. Powieść 2, 17
- XXXVII. Syberie 1, 2, 4, 5, 33
- XXXIX. Centaury 1, 2, 5
- XL. Cenzor-krytyk 2
- XLI. Królestwo 2, 4, 24
- XLII. Idee i Prawda 2
- XLIII. Purytanizm 2
- L. Bliscy 2
- LI. Moralności 2, 4, 97

- LIII. Zagadka 5
LIV. Jak... 1, 2, 4, 5, 29
LV. Kółko 2, 24
LVI. Czułość 1, 2, 4, 5, 19, 56
LVII. Niebo i ziemia 2
LX. Język-ojczysty 1, 2, 4, 5, 9
LXI. Bogowie i człowiek 2, 4
LXIII. Prac-czoło 2, 24
[LXIV.] Co słyszać? 97
LXVII. Krzyż i dziecko 2, 4, 24, 29a
LXIX. Początek broszury politycznej... 2, 4
LXX. Laur dojrzały 1, 2, 4, 5, 17, 23
LXXI. Czas i prawda 2
LXXII. Szlachcic 4
LXXIII. Grzeczność 2
LXXIV. Bohater 2, 4, 97
LXXVIII. Styl nijaki 2, 4
LXXX. Wielkie słowa 2, 8, 36
LXXXI. Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy) 2, 4, 24, 29, 30
LXXXII. Śmierć 2, 4, 24, 99
LXXXIII. Sens-świata 2
LXXXIV. Czemu 2, 4
LXXXV. Do zeszej... (na grobowym głazie) 2, 36, 38
LXXXVI. Pamięci Alberta Szeligi hrabi Potockiego – pułkownika – zmarłego na Kaukazie 99
LXXXVII. Omyłka 2, 4, 30
XCI. Spowiedź 2
XCII. Cacka 1, 2, 5
XCIII. Źródło 2
XCIV. Historyk 2, 59
XCV. Nerwy 1, 2, 4, 5, 24, 29
XCVI. Ostatni despotyzm 2, 24
XCIX. Fortepian Szopena 1, 2, 4, 5, 18, 24, 29, 29a, 39, 70
- C. Na zgon śp. Józefa Z., oficera Wielkiej-Armii, rannego pod Paryżem, jednego z naczelników powstania w Polsce 2
Vanitas zob. VM: XXXIV. Vanitas
Vanitas vanitatis 8
Vendôme 35
- W albumie 1, 4, 5
W pamiętniku 2, 5, 35, 99
W Weronie zob. VM: VI. W Weronie
Wakacje zob. VM: XXV. Wakacje
Wanda 4, 36, 65
Wczora-i-ja 1, 24
Wesele 4
Wieczór w pustkach 30
Wielkie słowa zob. VM: LXXX. Wielkie słowa
Wielkość 1, 2, 5
Wieś zob. VM: XVII. Wieś
Wigilia. Legenda dla przyjaciół 36
Wspomnienie 1, 5
Wspomnienie wioski 4, 39
- Z pokładu „Marguerity” wpływającej dziś do New-York 1, 35
Za kulisami 35
Za wstęp (Ogólniki) zob. VM: Za wstęp (Ogólniki)
Zagadka zob. VM: LIII. Zagadka
Zarysy z Rzymu 81
Ziemia 34
Zwolon 62
- Źródło zob. VM: XCIII. Źródło
- Żydowie polscy. 1861 1, 2, 5, 33, 97
Żydy i mechesy 58

INDEKS PRZEKŁADÓW UTWORÓW CYPRIANA NORWIDA

- Chwila myśli niem. 24
 [Często z rozpaczą słucham...] niem. 24
 Częstochowskie wiersze niem. 24
 [Daj mi wstążkę błękitną...] białorus. 25
 Duch Adama i skandal niem. 24
 Italiam! Italiam! niem. 24
 Moja ojczyzna niem. 24, białorus. 25
 Odpowiedź [Kajetanowi Koźmianowi] niem. 24
 Piękno-czasu niem. 24
 Rzecz o wolności słowa niem. 24
 To rzecz ludzka!... niem. 24
 Tyrtej [fragm.] ros. 27
 Vade-mecum
 [Klaskaniem mając obrzękłe prawice] niem. 24
 Przeszłość niem. 2, 24
 IX. Ciemność niem. 24
 XI. Pielgrzym niem. 24
 XII. Szczęście niem. 24
 XV. Sfinks [II] niem. 24
 XVII. Wieś niem. 24
 XXVI. Czemu nie w chórze? białorus. 25
 XXVII. Mistycyzm. niem. 24
 XXX. Fatum ang. 35
 XLI. Królestwo niem. 24, białorus. 25
 LIII. Zagadka białorus. 25
 LIV. Jak... białorus. 25
 LV. Kółko niem. 24
 LXIII. Prac-czoło niem. 24
 LXVII. Krzyż i dziecko niem. 24
 LXXXI. Kolebka pieśni (Do współczesnych ludowych pieśniarzy) 25
 LXXXII. Śmierć niem. 24
 XCV. Nerwy niem. 24
 XCVI. Ostatni despotyzm niem. 24
 XCIX. Fortepian Szopena niem. 24
 Wczora-i-ja niem. 24
 Za kulisami ros. 27

ALEKSANDRA ŻURAWSKA-WŁOSZCZYŃSKA – mgr, Pracownia Bibliografii Bieżącej Instytutu Badań Literackich PAN w Poznaniu, starszy dokumentalista; adres: Pracownia Bibliografii Bieżącej Instytutu Badań Literackich PAN, ul. H. Wieniawskiego 17/19, Poznań.